Curs acadèmic 2020-2021. 2n semestre

Un món interior a conèixer

Estudi i reflexió sobre els efectes en la gestió emocional dels infants en context de pandèmia

Marina Crusellas Pérez

Màster en Psicopedagogia

Treball de Màster Final: Educació gestió emocional

Tutora del treball final: Laia Lluch Molins

Universitat Oberta de Catalunya

ÍNDEX

1. Resum i paraules clau.....pàg. 3

2. Introducció.....pàg. 4

3. Justificació de la temàtica.....pàg. 6

4. Marc normatiu.....pàg. 7

5. Marc teòric.....pàg. 12

5.1. Context d'un any de pandèmia.....pàg. 12
5.2. Impacte sobre la salut mental.....pàg. 13
5.3. Impacte sobre el sistema educatiu.....pàg. 16
5.4. Impacte sobre el benestar i la Intel·ligència emocional dels infants.....pàg. 21
5.5. Aportació a la societat i a l'ètica professional.....pàg. 22

6. Plantejament del problema.....pàg. 24

6.1. Concretar i contextualitzar.....pàg. 27
6.2. Objectius del treball.....pàg. 28
6.3. Hipòtesi.....pàg. 29

7. Marc metodològic.....pàg. 30

7.1. Disseny i metodologia.....pàg. 30
7.2. Procediment aplicat.....pàg. 31
7.3. Context.....pàg. 31
7.4. Participants.....pàg. 32
7.5. Instruments emprats.....pàg. 32
7.6. Estratègia d'anàlisi.....pàg. 35
7.7. Planificació i temporització del procés d'aplicació del projecte.....pàg. 36

8. Anàlisi de resultats.....pàg. 38

8.1. Explicitació del procés de recollida i anàlisi de dades.....pàg. 38
8.2. Resultats de les característiques rellevants de la mostra.....pàg. 39
8.3. Resultats en relació amb l'Objectiu específic 1.....pàg. 40
8.4. Resultats en relació amb l'Objectiu específic 2.....pàg. 43
8.5. Resultats en relació amb l'Objectiu específic 3.....pàg. 45

9. Discussió i conclusions.....pàg. 48

10. Referències bibliogràfiques.....pàg. 55

11. Annexos.....pàg. 58

11.1. Annex 1: Full informatiu.....pàg. 58
11.2. Annex 2: DECLARACIÓ DE CONSENTIMENT INFORMAT MENORS.....pàg. 59
11.3. Annex 3: DECLARACIÓ DE CONSENTIMENT INFORMAT ADULTS.....pàg. 61
11.4. Annex 4: Enquesta administrada als alumnes.....pàg. 63
11.5. Annex 5: Enquesta administrada als progenitors o tutors legals.....pàg. 70
11.6. Annex 6: Enquesta administrada a les tutores.....pàg. 77
11.7. Annex 7: Buidatge de les respostes de les enquestes administrades.....pàg. 79

1. Resum i paraules clau

Resum

La pandèmia mundial de la COVID-19 ha generat diversos efectes en la salut de la població, sobretot en la salut mental. Però se li ha donat el valor i la importància que realment té per fer front a una situació com aquesta?

Articles com els de Stankovska, Memedi i Dimitrovski (2020) i el de Brooks et al. (2020) adverteixen de les conseqüències que un aïllament provoca.

Així doncs, aquest estudi mostra els reptes sense precedents a nivell global i sobretot pels sistemes educatius que aquest provoca. A conseqüència d'això, un dels col·lectius més vulnerables en aquesta pandèmia ha set la població infantil.

Els resultats d'aquest treball mostren els sentiments i expectatives que ha generat la **COVID-19** durant la **pandèmia** i en quin grau les mesures de seguretat que s'estan aplicant a tota la població estan afectant la gestió emocional dels infants.

A més, s'exposa una discussió sobre la importància de reforçar el **benestar subjectiu** de les persones per aportar **estratègies** i **recursos** que previnguin i pal·liïn els possibles efectes negatius en qualsevol context o situació d'emergència.

Paraules clau: *COVID-19; Pandèmia; Mesures sanitàries; Impacte psicològic; Benestar subjectiu; Intel·ligència emocional; Estratègies i suport psicològic.*

Abstract

The global pandemic of COVID-19 has had several effects on the health of the population, especially mental health. But have you been given the courage and importance it really has to deal with a situation like this?

The articles by Stankovska, Memedi, and Dimitrovski (2020) and that of Brooks et al. (2020) warn of the consequences that isolation causes.

In addition, this study shows the unprecedented challenges globally and especially for the education systems it causes. As a result, one of the most vulnerable groups in this pandemic has been the child population.

The results of this work show the feelings and expectations generated by COVID-19 during the pandemic and the extent to which safety measures being applied to the entire population are affecting children's emotional management.

In addition, a discussion is held on the importance of strengthening subjective well-being of people in order to provide strategies and resources that prevent and mitigate possible negative effects in any context or emergency situation.

Key words: *COVID-19; Pandemic; Sanitary measures; Psychological impact; Subjective well-being; Emotional intelligence; Strategies and psychological support.*

2. Introducció

L'11 de Març de 2020 l'OMS va realitzar una sèrie de declaracions on va decretar l'estat de **Pandèmia**. Les raons remunten a què en les dues anteriors setmanes el nombre de casos de **COVID-19** fora de la Xina es van multiplicar per 13, i el nombre de països afectats es va triplicar. Així doncs, les declaracions es van centrar al voltant de quatre punts clau. El primer, calia preparar-se i estar a punt; el segon, era, i segueix sent, primordial: detectar, protegir i tractar; el tercer, es busca reduir la transmissió; i quart, hem d'innovar i aprendre.

Un esdeveniment tan disruptiu genera diversos efectes en la salut de la població, sobretot en la salut mental. Moltes persones no han sabut com afrontar aquesta situació d'emergència (Johnson, Saletti-Cuesta i Tumas, 2020). A més, prioritzant la salut física en aquests moments, han descuidat o no s'han parat a pensar la seva salut mental. Aquest fet ens ha fet ser conscients que molts de nosaltres no disposem dels recursos per adquirir les habilitats i competències necessàries per aprendre a fer-ho, i molt menys ara.

A més, les **mesures sanitàries** aplicades a la població han suposat molts reptes a la societat, fent reconfigurar tots els aspectes de la vida quotidiana però sobretot als sistemes educatius a nivell global (Clemente, 2020). L'educació s'ha hagut d'afrontar a un escenari inèdit (Galdiari, 2020). Abans les aules eren el primer espai on s'aprenia a socialitzar, és on un infant es descobreix a si mateix, es relaciona entre iguals, crea la seva personalitat, aprèn a identificar i a gestionar les emocions, a conèixer-se i a reconèixer-se, entre d'altres, convertint-se així en el niu de la **Intel·ligència emocional**. Ara l'escenari ha canviat per complet, la majoria de centres ha optat per impartir classes online, treballant tots els continguts acadèmics a través d'una pantalla, però, i la part socialitzadora i reguladora que ofereix l'educació presencial, i els beneficis que comporta en el benestar integral de l'infant compartir un espai amb diferents persones? És evident que alguna sèrie de conseqüències ha hagut de generar.

Aquest treball final de Màster, sota la temàtica de l'Educació i la gestió emocional, pretén descobrir en quin punt es troben actualment les necessitats emocionals de l'alumnat (interpersonals i intrapersonals), a més d'obtenir informació sobre les **estratègies** i tècniques per a la gestió i l'autoregulació de la **Intel·ligència emocional** ofertes a les aules i a casa.

Així doncs, amb la realització d'aquest treball s'ha aconseguit assolir l'objectiu d'explorar els sentiments i expectatives que genera la **COVID-19** durant la **pandèmia** i més específicament, conèixer en quin grau les mesures de seguretat que s'estan aplicant a tota la població, i en concret a les escoles, estan afectant la gestió emocional dels infants a partir d'una enquesta que permeti la recollida de dades quantitatives, reforçades amb l'ajuda informació qualitativa.

Els resultats obtinguts, són semblants als de l’estudi de referència de Johnson, Saletti-Cuesta i Tumas (2020) de manera que es confirma la hipòtesi inicial envers l'existència de l'impacte que ha tingut la pandèmia sobre la salut mental.

L'estudi permet concloure que les dimensions emocionals de les persones resulten aspectes centrals davant la **pandèmia** de la **COVID-19**, a més, es mostren canvis o conseqüències negatives de la pandèmia en la **Intel·ligència emocional** dels infants. Per aquesta raó, és recomanable que aquestes dimensions, així com i l'**impacte psicològic** que genera i la gestió en la població que es necessita, en especial en el dels més petits, siguin considerades en la planificació de polítiques per afrontar la COVID-19.

Cal remarcar que no es pretén treure importància, ni menysprear les mesures aplicades respecte a la salut física.

3. Justificació de la temàtica.

Degut a la situació actual, causada per la **pandèmia** mundial de la **COVID-19**, és innegable pensar que les relacions humanes, una de les necessitats més vitals dels éssers humans, s'hagin vist modificades, fins i tot molt afectades negativament.

És per tot això que és d'interès per a mi realitzar aquest projecte d'estudi amb la intenció de conèixer la visió i les sensacions del professorat, de l'alumnat i de les seves famílies envers el context actual causat per la **pandèmia** i com aquest ha afectat als més petits en la seva educació, llenguatge i gestió emocional. És crucial saber-se adaptar, ser creatius i originals, però sobretot cal intentar ser més que mai resilients en situacions que s'escapen del nostre control. Una bona prevenció i un bon abordatge des del principi és el que ens permetrà desenvolupar-nos i buscar alternatives que ens permetin seguir amb la realització de la quotidianitat del nostre dia a dia sense oblidar-nos de pensar i invertir en el nostre benestar i en la nostra salut física i sobretot mental.

Cal donar èmfasi que atendre l'impacte de la **pandèmia** en la salut mental és important no només per millorar també la salut física i el benestar, sinó també per evitar altres problemes socials, com ara l'estigmatització de persones, la falta d'adherència a mesures de prevenció, i el dol davant de la pèrdua d'éssers estimats (Johnson, Saletti-Cuesta i Tumas, 2020). En definitiva, aquests factors tenen un paper fonamental per afrontar la pandèmia de manera integral, però cal que aquestes habilitats puguin ser adquirides en edats primerenques per evitar possibles crisis en un futur.

Davant d'aquesta situació, la vocació que em sorgeix de la realització de la meva tasca com a professional de la psicopedagogia serà, en la mesura del possible, intentar ajudar i donar una resposta a aquests interrogants tan incerts que han sorgit al no tenir gaires referències de com actuar davant d'aquest context tan inusual, aprofitant aquesta formació per exprimir el màxim el meu potencial i l'oportunitat d'enriquir-me teòrica i pràcticament.

Els i les professionals de la psicologia han de ser conscients de la seva funció preventiva, de detecció, intervenció i acompanyament per potenciar el benestar dels altres. És innegable el repte que sorgeix d'acompanyar i formar des de les escoles en aquest nou context social en què hem d'aprendre a viure i conviure amb un nivell d'incertesa i canvi major de l'habitual. El procés de desconfinament requereix nous hàbits per viure en comunitat, demana paciència, consciència, capacitat d'adaptació i creativitat per buscar i gestionar alternatives a les dificultats que van sorgint, sense deixar enrere ningú, siguin quines siguin les seves circumstàncies, en el seu procés de desenvolupament integral com a persona (Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya, 2020).

4. Marc normatiu

Centrant-nos en el context diana d'aquest estudi, a hores d'ara, l'estil metodològic que empren a l'Escola Pia d'Olot, és un estil molt enriquidor i adaptable a cada context. L'escola basa la seva intervenció a través del document «L'Estil Metodològic de l'Escola Pia de Catalunya», que és el resultat d'un llarg procés de treball realitzat al llarg dels cursos 1999-2000-2001-2002 (Escola Pia Olot, 2020). Aquest és un estil aprovat en la IV Assemblea de les Institucions Educatives al Març del 2003.

Per ells, el COM treballar a través de metodologies amb els alumnes és tant o més important que el QUÈ. Cal ajudar sempre els alumnes a entendre el perquè aprenen (sentit i utilitat dels aprenentatges) i com aprenen (estratègies d'aprenentatge). Les metodologies que empren sempre responen als criteris de:

- Qualitat vs. quantitat: Criteri de selecció i tria que ha de regir les decisions, actuacions i intervencions educatives, sempre en funció dels principis establerts. On es prioritzen els continguts de coneixements, habilitats i actituds amb la finalitat que l'alumnat assoleixi les competències bàsiques.

- Seqüència didàctica o formativa: Tot procés d'ensenyament-aprenentatge té una seqüència. Pensar-la i planificar-la amb cura ha d'ajudar l'ensenyant i l'aprenent a ser conscients del propi procés d'aprendre. Cal planificar les activitats en funció de les capacitats que es vol fer assolir a l'alumne.

- Treball en equip: Els professionals no treballen sols. Les persones ens agrupem per aconseguir aquells objectius que no es poden assolir amb el sol esforç individual.

Així doncs, aquest estil, basat principalment en una Ecologia Emocional, ha acabat sent el marc on es descriuen les actituds i les habilitats que treballen prioritàriament amb l'alumnat, el perfil del professorat que ha d'acompanyar el procés d'aprenentatge, i les condicions que s'han de donar a l'escola. Essent, les actituds de desenvolupament de la personalitat que treballen, la reflexivitat, la responsabilitat, el pensament crític i l'autonomia. També treballen una sèrie d'actituds per millorar la societat com el respecte, la moral i l'ètica i el compromís. D'altra banda, per treballar habilitats que impulsin el coneixement, treballen la comprensió, l'autoconeixement, la resolució, la cooperació, la memòria, la comunicació, l'expressió, la transmissió i l'autoregulació.

Aquest estil metodològic situa l'alumne en el centre de tot el que es fa, ja que consideren que la construcció harmònica de la persona és un llarg procés de treball que dura tota la vida però que en els seus primers anys d'infantesa i joventut esdevé clau per adquirir aquelles actituds, habilitats i competències que l'acompanyaran en tots els seus projectes personals i professionals. Definir-les i

vehicular-ne l'adquisició és el seu principal propòsit. Tots som diferents, la diversitat ha de ser considerada una riquesa, per això personalitzen l'acompanyament de l'alumne amb el seu projecte de tutoria, d'equips docents i de l'equip psicopedagògic, cercant sempre la coherència en la seva intervenció educativa, facilitant que estigui ben documentada i definida.

Vetllen per aconseguir persones lliures i autònomes perquè, d'una manera crítica, puguin viure en comunitat i intervenir, de manera compromesa, en la construcció del món.

Des de la realitat diària de l'aula, i en totes les etapes de l'escola, treballen les dimensions Interior, Emocional i Social de la persona, per tal de:

- Proporcionar eines que permetin enfrontar amb serenitat els problemes que els sorgeixin al llarg de la vida.
- Comprendre més a fons la realitat que ens envolta i apropar-nos als altres des del compromís per un món millor.
- Aprendre a ser conscients del cos i les emocions que sentim.
- Crear un clima més relaxat i seré a l'aula i a l'escola.

Per fer-ho possible treballen sobretot el que ells anomenen Ecologia Emocional, un instrument que sempre els ha ajudat a formar persones resilients, que davant el futur, tinguin una fortalesa interior.

La seva acció és transversal tan dins el marc curricular com extracurricular i es concreta:

- En la manera com ensenyen el seu alumnat a aprendre. El treball de les actituds i habilitats del seu Estil Metodològic, regit per l'Ecologia Emocional en la vida diària del centre i el projecte SUMMEM són dos instruments claus per fer-ho possible.
- En les relacions personals. Cerquen fer entendre com és d'important el treball de la persona i la convivència amb els altres. En aquest sentit l'aprenentatge cooperatiu és un instrument extraordinari per aprendre i créixer amb els altres.
- En com enfoquen l'acció tutorial.
- En una cultura religiosa per a tothom. A partir de cicle Inicial de Primària i al llarg de tota l'escolaritat treballen amb l'alumnat el fet religiós des d'una perspectiva informativa i formativa, no catequètica, presentant no solament les dades del fet religiós sinó també la seva profunda significació antropològica i el seu gran valor humanitzador, ja que el multiculturalisme i el pluralisme religiós de la nostra societat demana un plantejament obert i integrador.

- En les accions de solidaritat. L'equip de Pastoral conjuntament amb els alumnes són els dinamitzadors de molts projectes que es desenvolupen durant l'any cercant treballar el sentit de la solidaritat en el dia a dia de l'escola, a partir del coneixement d'altres realitats diferents de la nostra. Fomentant la reflexió i la crítica en la nostra societat. Trobant moments concrets de celebració per viure la importància de la solidaritat respecte als altres i al medi ambient. Tot això es concreta en el Projecte UNESCO i en la participació en la XEAUC (Xarxa d'Escoles Associades a la Unesco).

Tot i que bàsicament la normativa que empren per treballar totes les competències bàsiques que ha de contemplar el currículum d'educació primària és la referent a la vigent del Departament d'ensenyament (2017), l'Ecologia Emocional que ells promouen respon sobretot a l'àmbit en educació en valors i el d'autonomia i iniciativa personal que s'exposa en aquest mateix currículum. Aquest àmbit pretén que es desenvolupi la competència d'autonomia, la iniciativa personal i emprenedoria dels infants. Es contempla doncs, l'adquisició de la consciència i l'aplicació d'un conjunt de valors i actituds personals interrelacionades, com la responsabilitat, la perseverança, el coneixement de si mateix i l'autoestima, la creativitat, l'autocrítica, el control emocional, la capacitat d'elegir, d'imaginar projectes i de convertir les idees en les accions, d'aprendre de les errades, d'assumir riscos i de treballar en equip per tal d'aprendre a viure plenament i contribuir al benestar dels qui els envolten.

A més, és important també parlar de la tutoria i l'acompanyament personalitzat que a nivell intern l'escola ofereix als alumnes. Per ells, la tutoria és un dels pilars del seu projecte educatiu i en el seu centre, ja que és un recurs que ajuda i facilita l'adquisició de totes les competències bàsiques a desenvolupar. La tutoria i l'acompanyament recau en l'Equip Docent, que està format per tres professionals en la majoria de cursos (a mesura que avancen s'amplia). Aquesta nova organització facilita un treball professional de profunditat, d'equip, on es disposa de diferents mirades entorn de cadascun dels alumnes, ampliant d'aquesta manera els moments d'observació, de seguiment i també els temps de trobada amb els alumnes i les famílies. Tot l'equip docent treballa com a tutor en l'autoconeixement, l'acceptació, la superació personal i l'orientació de cadascun dels alumnes sota la perspectiva de l'Ecologia Emocional i el projecte SUMMEM. Aquesta modalitat de treball en equip docent ofereix a l'alumnat diferents estils personals dins de l'aula i la possibilitat que cada un trobi aquelles persones amb qui es sent més còmode, que el facin sentir important i comprès. Si bé és tot l'equip que cerca empoderar i acompanyar tots els alumnes en el seu creixement personal, una d'elles esdevé referent de l'alumne i és qui vehicula totes les accions que recullen el seu pla de tutoria personal, així com les trobades amb la família o altres professionals que puguin intervenir en l'acompanyament de l'alumne.

L’escola també compta amb un equip psicopedagògic que davant d’una alerta per part de l’equip docent, la família o el mateix alumne, relacionada amb l’aprenentatge, les relacions d’aula o la seva evolució emocional, estableix un pla d’assessorament. Esdevé un professional més de l’equip docent, amb una intervenció directa a l’aula i que es pot portar a terme per l’acompanyament d’un alumne o del grup.

Aquesta organització permet mantenir entrevistes freqüents amb la família i els alumnes. L’escola les valora molt positivament i les fomenta perquè entenem que és un element clau per assegurar el seu creixement harmònic i integral.

L’escola parteix de la benentesa que la diversitat és un fet i la inclusió una voluntat. El nostre propòsit és ser una escola inclusiva, no entenem cap manera més rica, educativament parlant, que viure des de molt petits la diferència com una riquesa i la inclusió com el propòsit comú que ens ofereix treballar en reptes de futur d’una manera compartida, creativa i de gran riquesa personal i social. Per fer-ho possible l’equip psicopedagògic n’és una eina indispensable. També avalua, si s’escau, possibles intervencions o acompanyaments externs que s’acorden prèviament amb la família. Conjuntament amb l’equip docent, es fan trobades per fer un seguiment, acompanyament i personalització de tota la intervenció. L’equip psicopedagògic i l’equip docent, d’acord amb la família, estableixen un treball en xarxa amb els professionals que poden intervenir des de fora de l’escola com logopedes, terapeutes o pediatres, per tal de realitzar una actuació coordinada. Finalment, l’equip psicopedagògic també estableix eines d’avaluació externa que permeten al centre obtenir dades per avaluar i orientar tota l’acció educativa del centre.

Ara bé, degut a la **pandèmia**, l'escola s'ha hagut d'adaptar al context i ara es guia a través del PLA DE CONTINGÈNCIA DEL CURS 2020-2021. Aquest document exposa com s'organitza l’escola en tots els àmbits d’actuació del centre, durant el curs 2020-2021, per fer front a la situació que ha generat la pandèmia de la **COVID-19**. Aquest pla d’organització té com a guia les instruccions que s’han rebut per part del Departament d’Educació, el Pla d’Escoles per part del Departament de Salut i l’organització pedagògica del centre durant el confinament del curs passat (Citat a Escola Pia, 2021). Com a fonament de la proposta hi ha el Projecte Educatiu de centre que dóna resposta a la seva missió, té l’alumne al centre i el que en els darrers anys s’ha concretat en el projecte d’innovació SUMMEM, un dels seus principals projectes, juntament amb l'Ecologia Emocional.

La pandèmia ha fet que siguem conscients que poden succeir esdeveniments inesperats i això ha fet que siguem més cautelosos. Ara podem preveure diferents escenaris i és important assegurar en cadascun que el propòsit de l’escola continuï. Cal treballar per prioritzar tots aquells coneixements que

asseguren conèixer les persones i el món, repensar i recuperar aquelles metodologies que ho fan possible i alhora formar-nos perquè en els escenaris nous d'actuació, el digital, la no presencialitat i l'asincronisme esdevinguin oportunitats educatives.

Amb tot el que s'ha exposat, es fa evident que aquestes mesures han generat un impacte i han provocat una necessitat d'adaptació del context i del currículum educatiu que fins ara s'havia tingut en consideració. És de gran importància, doncs, tenir en compte el marc normatiu vigent per ajudar a interpretar de quina manera ha afectat la implementació d'aquestes mesures, encara que sigui implícitament, a l'ensenyament i a la quotidianitat dels infants.

5. Marc Teòric

5.1. Context d'un any de pandèmia

A la fi de 2019, es va identificar a la Xina un nou coronavirus denominat **COVID-19**. A causa de la seva velocitat d'expansió i gravetat, l'11 de Març de 2020 l'OMS va realitzar una sèrie de declaracions on va decretar l'estat de **pandèmia**. Les raons remunten a què en les dues anteriors setmanes el nombre de casos de COVID-19 fora de la Xina es van multiplicar per 13, i el nombre de països afectats es va triplicar. Actualment, milers de persones segueixen lluitant per les seves vides als hospitals.

A Johnson, Saletti-Cuesta i Tumas (2020), comenten que des de llavors, el nombre de contagis va augmentar ràpidament, i això va provocar la implementació de diverses restriccions i **mesures sanitàries** per a la seva prevenció, sent l'aïllament social preventiu i obligatori, des del 20 de març del 2020, la de major impacte social.

Des de l'OMS es va decidir dur a terme una avaluació permanent d'aquest brot i a l'estar profundament preocupats tant pels alarmants nivells de propagació i gravetat, com pels alarmants nivells d'inacció, es va arribar a la conclusió que la **COVID-19** podia considerar-se una **pandèmia mundial**. Considero important remarcar que la paraula «Pandèmia» no és una paraula que s'hagi d'utilitzar a la lleugera o de forma imprudent. És una paraula que, usada de forma inadequada, pot provocar una por irracional o donar peu a la idea injustificada que la lluita s'ha acabat, i causar com a resultat patiments i morts innecessàries.

Tot i això, encara que hagi set la primera pandèmia causada per un coronavirus i per tant no es tingui referències de com controlar-la, aquest fet no canvia la crida que l'OMS ha estat fent als països perquè adoptin mesures urgents i agressives, fent sonar l'alarma de forma alta i clara perquè es dediquin a detectar, fer proves, tractar, aïllar i rastrejar. D'aquesta manera, diversos països han demostrat que és possible suprimir i controlar aquest virus.

És evident que en alguns països hi ha un problema de manca de capacitat, de recursos o de determinació. Aquestes mesures han tingut un gran impacte sobre la societat i l'economia, cal que els països busquin un delicat equilibri entre la protecció de la salut, la minimització dels trastorns socials i econòmics, i el respecte dels drets humans.

5.2. Impacte sobre la salut mental

El mandat de l'OMS, doncs, va consistir a promoure la salut pública al voltant d'una estratègia integral adreçada a prevenir les infeccions, salvar vides i reduir al mínim els seus efectes. En resum, va centrar les seves declaracions en quatre punts clau. El primer, calia preparar-se i estar a punt; el segon, era, i segueix sent primordial, detectar, protegir i tractar; el tercer, es busca reduir la transmissió; i quart, hem d'innovar i aprendre.

Així doncs, les declaracions van ser una crida perquè s'activessin i s'ampliessin els mecanismes de resposta a emergències i s'informés sobre els riscos existents i sobre la forma de protegir-se contra ells. Les paraules més importants i que per ells són més útils per inspirar l'acció va ser: prevenció, preparació, salut pública, lideratge polític i per sobre de tot, les persones.

Però, i la salut mental? Se li dóna el valor i la importància que realment té per fer front a una situació com aquesta? Quants dels recursos destinats a la Salut Pública que mencionen, estan destinats a la salut mental? Pot semblar fàcil jutjar un tema des de fora i més quan les conseqüències ja han aparegut i són visibles, però al no prioritzar-la o almenys no considerar la salut mental igual d'important que la resta d'accions preventives o actives contra la **COVID-19**, al no haver invertit en ella, o haver-se gestionat malament, se l'ha descuidat encara més i no s'ha invertit en ella. Això ha comportat i ha generat moltes conseqüències negatives al **benestar subjectiu** de la població, sobretot emocionalment, les persones no han sabut com gestionar les seves emocions.

L'Organització Mundial de la Salut (OMS) defineix la salut com un estat de complet benestar físic, mental i social, i no solament per l'absència d'afeccions o malalties, sinó que es descriu la salut mental com la capacitat d'establir unes relacions harmonioses amb els altres i la participació constructiva a les modificacions de l'ambient físic i social. En aquest sentit, la salut mental és la base per al benestar i funcionament efectiu de la persona i de la comunitat. (OMS, 2020).

Articles com els de Stankovska, Memedi i Dimitrovski (2020) i el de Brooks et al. (2020), adverteixen de les conseqüències en la salut mental que un aïllament provoca. Per una banda, com indiquen Stankovska, Memedi i Dimitrovski (2020, és comprensible que en moments com aquest, la gent pugui tenir por, preocupació, ansietat i depressió a causa de les alertes i la cobertura mediàtica que canvien constantment sobre la propagació del virus. Tothom pot experimentar por de les conseqüències de la infecció amb un virus potencialment mortal i pot experimentar estrès mental, ansietat, soledat i depressió.

D'altra banda, Brooks et al. (2020) adverteixen dels efectes negatius sobre la salut mental d'un confinament. Com s'exposa, el brot de malaltia coronavírica de desembre de 2019 ha fet que molts països demanin a les persones que s'aïllin, confinant-se. La seva revisió de l'**impacte psicològic** de la quarantena, mostra que la majoria dels estudis revisats informen d'efectes psicològics negatius, inclosos els símptomes d'estrès posttraumàtic, confusió i ira. A més els factors estressants van provocar una major durada de la quarantena, temors d'infecció, frustració, avorriment, subministraments inadequats, informació inadequada, pèrdues financeres i estigma. Alguns investigadors han mostrat efectes duradors.

En les situacions en què la quarantena es considera necessària, cal posar en quarantena a les persones per un període no superior al requerit. Recordar a la gent els beneficis de la quarantena per a la societat en general pot ser també favorable.

Basat en l'experiència d'experiències virals globals greus del passat, el desenvolupament i implementació d'avaluació, suport, tractament i serveis de salut mental són objectius crucials i urgents per a la resposta sanitària al brot de **COVID-19**. L'ésser humà té una increïble capacitat d'adaptació i supervivència a través de mitjans altruistes i cooperatius. Per tant, per a cadascun de nosaltres és important cuidar-nos de nosaltres mateixos i dels altres.

El problema el podem veure en què no s'ha dedicat ni una paraula a la salut mental en les declaracions que va realitzar l'OMS, no s'ha mencionat en cap moment la necessitat de parlar de què i com ens sentim davant aquesta situació, ni s'ha mencionat que seria important destinar recursos o promoure eines i/o **estratègies** per l'ajuda de la gestió emocional.

Un esdeveniment tan disruptiu genera diversos efectes en la salut de la població, sobretot en la salut mental. Moltes persones no han sabut ni reaccionar ni afrontar aquesta situació d'emergència, i considerant i/o prioritzant la salut física com a més important en aquests moments, han descuidat o no s'han parat a pensar la seva salut mental. A conseqüència d'això, amb el pas dels mesos i amb la implementació de més **mesures sanitàries** preventives, moltes han sentit que s'han desbordat anímicament. Pot semblar una cosa normal en un estat d'alarma, ja que la por ens activa, és normal que reaccionem, però no sempre sabem com cal fer-ho, no sabem gestionar o inclús ni identificar les nostres emocions. Aquest fet, doncs, ens ha fet ser conscients que molts de nosaltres no disposem dels recursos per adquirir les habilitats i competències necessàries per aprendre a fer-ho, i molt menys ara.

Prova d'això és que en el nostre país, en algunes sessions de control al Govern del Congrés dels Diputats s'ha obert debat per parlar sobre aquesta temàtica preguntant al president Pedro Sánchez pels seus plans per combatre els problemes de salut mental a Espanya. Degut al context, cada vegada més freqüents i amb menys mitjans per atendre'ls. A més, admeten que "No és de la màxima actualitat, però sí que és de la màxima importància". Errejón també va destacar algunes dades de CIS com que 6 de cada 10 espanyols tenen símptomes de depressió o ansietat i que a 10 persones se suïciden al dia a casa nostra, a més de demanar que caldria es doblessin el nombre de psicòlegs de la seguretat social (ABC España, 2021).

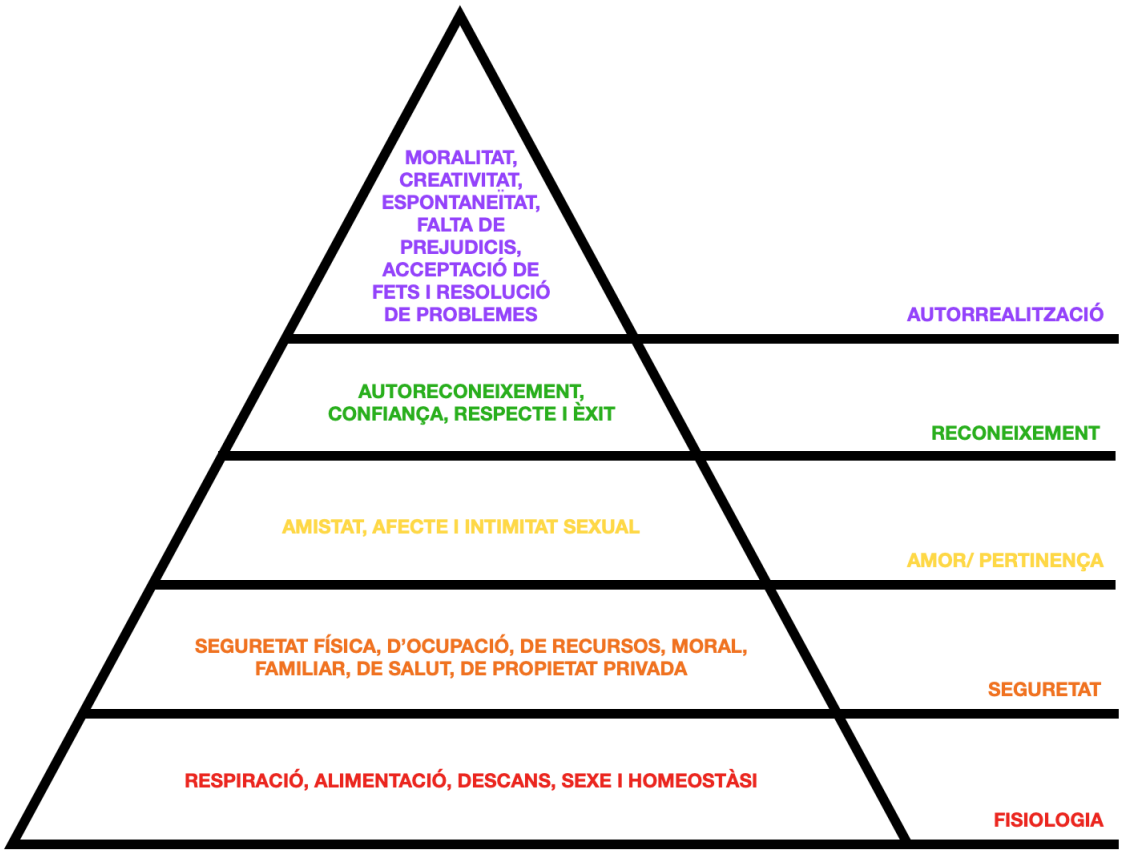

Figura 1. Piràmide de la jerarquia de necessitats de Maslow. Elaboració pròpia.

A més, cal tenir en consideració que la salut mental, tal com es pot veure en la *Figura 1*. Piràmide de la jerarquia de necessitats de Maslow, està englobada en la salut que apareix en el segon nivell (començant per baix), situant-se quasi en la base de les necessitats humanes. Maslow ens mostra a través de la seva famosa piràmide el que inquireix sobre la motivació i les necessitats de l'ésser humà, és a dir, allò que ens porta a actuar tal com ho fem. Segons aquest autor, les nostres accions neixen de la motivació dirigida cap a l'objectiu de cobrir certes necessitats, les quals poden ser ordenades per la importància que tenen per al nostre benestar. Maslow proposava una teoria segons la qual hi ha una jerarquia de les necessitats humanes, defensant que a mesura que es satisfan les

necessitats més bàsiques, els éssers humans desenvolupem necessitats i desitjos més elevats. Per exemple, per aspirar a les metes d'autorealització, abans han de cobrir-se les necessitats anteriors com l'alimentació, la seguretat, etc. (Citat a García, 2015).

Així doncs, si ens basem en el que ens mostra la Piràmide de Maslow, cal assumir que ens trobem en un punt en què ens resulta molt complicat satisfer inclús les necessitats més essencials i bàsiques, i per tant, és evident que hi haurà una deficient gestió de totes les nostres accions que es trobin per sobre d'aquest nivell, afectant així al nostre benestar i a la nostra autorealització plena.

Tal com indica García (2015) les necessitats de seguretat, que són les que mantenen més relació amb la nostra temàtica d'estudi, són, doncs, necessàries per viure, ja que s'orienten cap a la seguretat personal, l'ordre, l'estabilitat i la protecció. Es pot dir que les necessitats que pertanyen a aquest nivell de la piràmide de Maslow tenen a veure amb les expectatives i amb la manera en què les condicions de vida permeten desenvolupar projectes a mitjà i a llarg termini.

Sense satisfer aquestes, resultarà difícil, i més en una situació de **pandèmia** amb les **mesures sanitàries** que hi ha implementades, satisfer les necessitats socials o d'afiliació que es troben en el següent nivell i que són les que ens permeten establir vincles amb l'entorn. Els éssers humans, i sobretot els infants, necessitem relacionar-nos per transcendir l'àmbit individual i dotar de sentit el nostre dia a dia. En els infants, l'escola hi té un paper clau, però com és evident, aquestes institucions han patit gran part de l'impacte generat per la **Covid-19** a conseqüència del confinament.

5.3. Impacte sobre el sistema educatiu

Veiem, doncs, que la **pandèmia** global generada per la **COVID-19** i les mesures de confinament obligatori de la població que d'ella se'n deriven també suposen reptes sense precedents a nivell global i els sistemes educatius no han set una excepció. No és d'estranyar que un dels àmbits que s'ha vist més afectats durant el confinament, hagi set l'àmbit educatiu. Si a la problemàtica de la salut mental, li afegeixes la paralització del procés que pot prevenir l'aparició de dificultats de gestió emocional, a on podem arribar?

El tancament generalitzat de tots els centres educatius a nivell presencial posa en relleu una pregunta clau: ¿Per a què serveix, o ha servit, la seva escola?. A Clemente (2020) s'argumenta que la funció principal de l'escola com a institució especialitzada ha de ser la transmissió i adquisició de coneixements profunds,

rellevants i amb sentit per a tots i totes les estudiants. Així mateix, s'estableixen dos requisits per garantir l'exercici d'aquest rol: la presència física com a base per poder desenvolupar una interacció plena; i el paper dels i les docents com a acompanyants. En conjunt, l'article presenta una reflexió no només sobre els impactes de la situació actual sobre les funcions de l'escola, sinó també sobre el sentit de la institució escolar en ple segle XXI.

Cal reivindicar la preservació del dret a l'educació, integral i de qualitat, en temps de **pandèmia**. Estudis com el de Fernando (2020) mostren que és possible si es troba maneres alternatives, formes de comunicar-se i d'interactuar amb l'estudiant. Pot haver-hi algunes dificultats, però s'està aprenent i segurament tot millorarà en cada pas.

Hi ha hagut una necessitat de canvi en les maneres d'ensenyar i avaluar. L'estudiant segueix tenint el dret a ser atès, a aprendre i a ser avaluat. Les tecnologies han set de molta utilitat durant el confinament, ja que són maneres puntuals de seguir transmetent coneixement, no perquè vagin a substituir l'educació presencial, però que ara més que mai, a la tornada a la normalitat segurament tindran una forta participació complementària. Són una eina amb molt de potencial i que no hem de perdre, ni subestimar, sinó que cal aprofitar, optimitzar i esprémer els seus beneficis al màxim en tots els àmbits.

És cert que l'entorn presencial a les institucions educatives no s'ha de menysprear, i si ara es decobreix com potenciar i enriquir l'aprenentatge dels estudiants amb activitats i recursos en línia, després es podrà d'aprofitar i vincular-los a la realitat presencial, generant multitud de noves oportunitats d'aprenentatge per al nostre alumnat i per a molts professionals de l'educació i permetrà enriquir les nostres pròpies ecologies d'aprenentatge. Per tant, és molt important el tarannà amb què el professorat s'enfronti a aquesta situació, cal veure-ho com un espai diferent d'aprenentatge per a tothom.

Es sap que l'educació en línia té un enorme potencial transformador en la vida de les persones, i que fer-la d'alta qualitat és possible si es lliga al rigor educatiu, a la interacció amb els docents i a la pròpia singularitat del model *online*.

És per aquesta raó, per pal·liar amb els efectes de la **pandèmia** la solució ha estat l'educació no presencial. Com exposa Sangrà et al. (2020), resulta evident a hores d'ara que la modalitat d'educació no presencial que en aquests moments pot aportar aquesta capacitat de superar la distància social que ens provoca la pandèmia és l'educació en línia. I no perquè sigui millor que l'educació presencial o que qualsevol model híbrid, simplement perquè, en moments com el que acabem de viure, no tenim una altra alternativa. Per molt que els experts en la matèria expliquin i recomanin desenvolupar models d'educació en línia basant-se en els beneficis socials, individuals, d'aprenentatge i de preparació per a una

societat digitalitzada, les grans decisions que han fet avançar la seva implantació sempre han estat alienes al propi debat educatiu i han tingut els seus orígens en situacions límit. Ha set sempre la llei de l'últim recurs, però en situacions d'emergència, apliquem solucions de xoc, en un intent d'aplicar el que hem après a una situació no desitjada, però que exigeix una resposta.

Ara, com també es pregunten aquests autors, què cal tenir present quan anem a fer aquesta transició? De quina manera els aspectes que tenim en compte en una situació d'educació presencial, com pot ser la gestió emocional i la satisfacció de les nostres necessitats bàsiques, canvien substancialment en una situació d'educació en línia? Ells, analitzen alguns plantejaments per donar resposta a una situació d'emergència educativa com aquesta, aplicant els principis dels millors models d'educació en línia en una proposta pràctica i fonamentada. En una situació com la que vivim, aquesta proposta es basa en la paradoxa que menys és més. És millor fer entendre un concepte a partir d'un material clar i augmentar la seva confiança que no saturar amb molts recursos, molts dels quals amb freqüència els resulten contradictoris. Tampoc cal utilitzar moltes eines diferents, és millor consolidar la comprensió i ús d'algunes d'elles.

També, tal com expliquen els professionals que treballen a l'Escola Pia d'Olot "Tots vam quedar sobtats i espantats davant d'una **pandèmia** mundial i sense precedents. Emocionalment calia també determinar un pla d'actuació" (Pla de contingència, 2021). Les directrius que els van fer arribar des de l'Escola Pia d'Olot i el Dr. Joan Quintana, els van ajudar a donar forma i programar un seguit d'activitats i recursos que calia tenir molt presents en el retorn per atendre a la salut emocional de tota una comunitat educativa que veu que la situació perdura. Aquestes tenen la finalitat de mantenir l'apropament social en la situació de distanciament físic, contemplar la pèrdua i el dol, estar atents als canvis que la situació ha generat en cadascun de nosaltres i saber elaborar plegats un camí on es contempli els conceptes de cuidar, d'agrair, de visibilitat, d'aprenentatge, de seguretat i de futur. Per fer-ho possible van passar per reprogramar, d'una forma diferent i adaptada al context, aquelles activitats de centre que cohesionen una comunitat educativa: claustres diferents, Jocs Florals *online*, festa de final de curs, creacions compartides, etc. Caldrà, sobretot en el retorn, dedicar temps i recursos a continuar-les i, no només el primer mes, sinó al llarg de tot el curs de forma sistemàtica i compartida.

Com també es comenta a Sangrà et al. (2020), estudiar *online* és més difícil si un se sent sol, per això cal ajudar-los a organitzar-se. És millor perdre un parell de dies donant recomanacions i establint una bona estructuració dels espais i de la feina per tal que ho entenguin, que estiguin ben situats o que no tinguin dubtes, que no pas pensar que el fonamental és avançar en els continguts i que tenim pocs dies. El temps dedicat a ajudar-los a organitzar-se estarà molt ben empleat i els donarà confiança i seguretat, coses que redundaran en un millor

acompliment en la seva tasca d'estudi. També és important facilitar algunes guies sobre com s'ha d'estudiar quan s'està tot sol a casa o quan l'ambient a casa no és l'ideal, escena molt recurrent durant la situació inesperada d'un confinament.

Com s'exposa al Pla de contingència de l'Escola Pia d'Olot (2020), en l'àmbit domèstic, les famílies en confinament han hagut de conviure moltes hores junts en un context no habitual. I, en tot cas, encara que un o més adults haguessin de treballar, el fet que els nens i nenes, nois i noies, haguessin de romandre tot el dia a casa, posava a prova l'ambient relacional de tots els membres del sistema familiar, així com el repartiment del temps i les tasques, a més de tasques les que provenien de l'escola. En aquesta situació va ser important la voluntat de comprensió mútua i la flexibilitat de la proposta atenent, la salut de la família, l'autonomia de l'alumne, la disponibilitat familiar i la situació emocional del que es vivia. Serà important contemplar com és d'important treballar junts amb famílies, alumnes i escola per poder fer front a l'emergència educativa que estem vivim.

Existeixen articles com el de Castillo et al. (2020) on es comparteixen **estratègies** per a pares sobre com afavorir l'autonomia dels infants en l'aprenentatge escolar en temps de **pandèmia**. Per ells també ha suposat un repte, ja que cal tenir clar que, si la situació general ha canviat, la forma en què concebem l'ensenyament i l'aprenentatge haurà d'acompanyar aquest canvi. Per això aquests autors ofereixen recursos per repensar i resignificar situacions quotidianes de l'experiència de cada família amb relació a les tasques escolars, generant espais de reflexió grupal i individual, com així també d'escolta i contenció emocional. La finalitat és que les estratègies ofertes en les diferents trobades siguin eficaces per afavorir l'autonomia dels seus fills amb relació a les tasques escolars i que s'aconsegueixi enfortir la comunicació i treball col·laboratiu entre famílies i escola.

A més, explicant actuacions un nivell més concret, a l'Escola Pia d'Olot, com s'ha mencionat anteriorment el marc normatiu, busquen promoure actuacions basades en una Ecologia Emocional. L'Ecologia Emocional es practica mitjançant metodologies vivencials i participatives, des de la realitat diària de l'aula i en totes les etapes de l'escola, aquestes metodologies promouen la interdisciplinarietat a l'aula. Degut al confinament, s'han vist obligats a adaptar les maneres, o millor dit les vies, per fer arribar el missatge que volen transmetre amb aquest estil metodològic a l'educació no presencial.

Gràcies al pla de contingència mencionat abans, l'escola disposa d'un document on està exposat el pla de treball del centre educatiu en confinament. A totes les etapes educatives s'ha previst el possible confinament d'un grup, nivell o de tot

el centre. Per això s'han disposat les següents accions o fórmules d'organització per a tot el centre:

- Assegurar la connectivitat amb totes les famílies i alumnes. Per tant caldrà revisar quines famílies i alumnes hi poden tenir dificultats i organitzar-nos per poder-hi donar resposta.
- Prioritzar, a l'inici de curs totes aquelles activitats, rutines i aprenentatges que ajuden al fet que l'alumne guanyi autonomia en el treball i alhora li permetin fer una bona autoregulació del mateix.
- Deixar a punt l'espai WEB de l'escola, tal com es tenia durant el confinament per quan sigui necessari activar-lo. Sigui per un grup o per a tota l'escola.
    - Tenir com a guia el document sobre orientacions i criteris per a l'organització del tercer trimestre en confinament. Conté els següents apartats: El vincle.
    - L'organització de les videotrucades.
    - L'acompanyament emocional.
    - Com programar activitats competencials en una seqüència didàctica sense presencialitat.
    - L'avaluació i els criteris d'èxit.
- S'ha determinat una nova organització del currículum que es seguirà durant tot el curs sigui quina sigui la situació.

Així doncs, com es pot veure, l'organització del currículum està pensada per situar l'alumne/a i els aprenentatges competencials al centre de tot, partint de les aportacions que els arriben des de la psicologia de l'aprenentatge, basada en bona part en les recerques en neurobiologia. Aquestes permeten treballar diferents tipologies d'activitats:

- Una activitat que requereix repetir-se diverses vegades per aconseguir interioritzar-la (RUTINA).
- Una activitat que impliqui aprendre un nou coneixement o modificar-ne, totalment o parcialment, un que ja teníem (LABORATORI).
- Una activitat que comprometi investigar, aplicar, discutir, ser creatiu, etc. (ITINERARI D'APRENENTATGE).

Aquesta nova manera d'organitzar el currículum i programar les seqüències, ens permet prioritzar quin tipus de treball *online* proposarem i alhora assegurar que l'alumne és autònom per fer-lo. A més, per assegurar l'assoliment dels objectius i preservar el benestar dels alumnes, s'ha intentat realitzar videotrucades cada dia o cada dos dies.

No obstant això, amb tot el que s'ha exposat, ha servit aquesta organització i aquestes actuacions per preservar el **benestar** integral dels infants? Han set

capaços de seguir treballant pel desenvolupament òptim de la **Intel·ligència emocional**, o pel contrari, aquesta adquisició per una correcta gestió emocional s'ha vist afectada?

5.4. Impacte sobre el benestar i la Intel·ligència emocional dels infants

L'Escola Pia d'Olot informa que la tornada a l'escola aquest curs, amb les mesures de seguretat i els confinaments grupals o individuals que hi van havent, són més difícils de gestionar que el primer confinament massiu, ja que aquest darrer mencionat, es va viure com una novetat, sense ser conscient del que vindria, i a més, va afectar a tothom, cosa que va crear una espècie de sentiment col·lectiu d'unió, d'empatia, d'igualtat, etc. Ara ja estan més esgotats psicològicament.

Davant situacions emocionals difícils com la que estem vivint, es poden observar dues tendències oposades, o bé tendim a defugir de parlar dels sentiments i emocions "negatives" amb la idea d'oblidar-se'n com més aviat millor, o per contra, la incomoditat i el temor que se sent fan que se'n vulgui parlar tota l'estona i que totes les activitats o converses hagin d'estar vinculades al context de dificultat, com si d'aquesta manera aconseguíssim alliberar-nos del malestar a través de la seva expressió recurrent. En realitat, tant un extrem com l'altre són formes excessivament defensives de gestionar el malestar emocional. Quina és, doncs, la posició adequada? On és el punt mig? Probablement aquesta pregunta es respon amb una paraula: disponibilitat.

La Guia que ofereix el Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya (2020) anomenada *Recomanacions i recursos per a la gestió i l'acompanyament emocional de la infància i l'adolescència en espais educatius i de lleure, durant l'epidèmia de COVID-19,* exposa que l'epidèmia de la **COVID-19** ha suposat pels nens i nenes del nostre país un profund impacte emocional. La prolongació de la situació de confinament, el tancament dels centres escolars i l'important malestar psicològic derivat de les pèrdues, les incerteses i els temors associats a la crisi sanitària han repercutit de forma significativa en àrees fonamentals del desenvolupament d'aquesta part essencial de la ciutadania. En particular, s'han vist especialment compromesos el joc i l'activitat física i psicomotriu, l'organització del temps i les rutines diàries, els vincles i les relacions en l'àmbit familiar, la socialització, l'educació i **la gestió de les emocions.**

5.5. Aportació a la societat i a l'ètica professional

Com ja s'ha mencionat en la justificació de la tria d'aquesta temàtica, atendre l'impacte de la **pandèmia** en la salut mental és important no només per millorar la salut sinó també per evitar altres problemes en un futur.

Cal reconèixer la importància de l'acompanyament al desenvolupament socioemocional com un deure ètic i considerar l'adequada connectivitat com un dret fonamental que hauria d'estar garantit, per així complir amb les necessitats educatives de la població en context d'emergència sanitària (Vásquez, 2020). Visibilitzar i promoure aquestes propostes pot ajudar a conscienciar sobre la importància de la salut mental, a gestionar millor els recursos i invertir en aspectes que poden influir molt positivament en el **benestar subjectiu** dels infants.

Gràcies a l'estudi, observar la nostra població infantil, una població particularment vulnerable a l'estrès, en època de **COVID-19** i comparar-la amb altres casos d'altres estudis de referència, pot ajudar a detectar i identificar factors que fonamenten o influeixen positivament en el **benestar subjectiu** i a veure les possibles amenaces que el perjudiquen. A part, és un tema d'actualitat i d'interès comú, ja que ens recorda que compartim un desafiament en comú. Així doncs, qualsevol recerca per entendre millor els efectes d'aquesta situació pot generar un impacte important i ajudarà a afrontar en un futur alguna altra situació d'emergència, ajudant a respondre molt dels interrogants que han aparegut en aquesta crisi.

A més, la realització d'aquest estudi també ens permetrà aproximar-nos a la realitat del centre que s'ha agafat de mostra i podrà servir d'ajuda per establir una planificació de millora de les competències que cal adquirir i/o promocionar-ne altres de noves per contribuir a la millora del context educatiu.

Els resultats obtinguts d'aquest estudi també tenen la intenció de nodrir i aportar nous coneixements pedagògics, ja sigui per a la millora de l'educació, per millorar a desenvolupar noves competències en la formació del psicopedagog en situacions d'emergència, per visibilitzar i oferir **estratègies** o recursos efectius, per nodrir també altres projectes que s'estiguin duent a terme en altres centres educatius per l'educació emocional o, específicament, sobre la salut mental, etc.

Amb tot això, però, no podem oblidar tenir en compte els aspectes ètics, morals, professionals i legals que tot estudi ha de contemplar. Cal ser molt curosos amb aquests aspectes i més quan hi ha menors implicats. Per tant, com s'indica al document sobre els Aspectes ètics i legals en el desenvolupament d'un treball de la Universitat de València (s.d) caldrà prestar atenció a la necessitat de comptar amb consentiments informats, on es recollirà el document en què la

persona que participa en l'estudi confirma el seu acord en fer-ho recollint la seva identificació i signatura. Això obliga a informar prèviament a la seva signatura, de manera que cal explicar què farà, com, quan, on i quant de temps aproximadament li ocuparà. En el cas de menors d'edat o persones sense capacitat legal, haurà de ser emplenat i signat pel tutor o tutora legal.

També cal considerar la necessitat de comunicar i preservar tots aquells preceptes legals que siguin necessari amb relació a la protecció de dades de caràcter personal, i indicar com es mantindrà la confidencialitat de la informació dels participants i la custòdia de les dades recollides. S'ha de considerar que les gravacions de vídeo i àudio també suposen una dada de caràcter personal. En conseqüència, s'haurà de comptar amb consentiment informat previ per al registre i la informació necessària sobre el posterior emmagatzematge i utilització de les imatges o veus, o les seves corresponents transcripcions. Aquest consentiment serà revocable i garantirà l'anonimat de les dades i el seu ús únicament per als fins acordats en el document de consentiment informat. Finalment, si escau, aquest no és el cas, s'ha d'incloure una declaració sobre els possibles conflictes d'interessos (Situació en què en el desenvolupament de l'estudi pogués influir alguna circumstància personal de l'autor o autora).

És per tot això que, com es comenta més detalladament en l'apartat del Marc metodològic, per respectar tots aquests aspectes, s'ha proporcionat un full informatiu amb la finalitat d'explicar les intencions únicament destinades a assolir els objectius establerts d'aquest estudi, a més de demanar el consentiment informat de tots els participants de l'estudi, és a dir, dels menors, dels seus els pares o tutors legals i dels seus professors per tal de preservar la protecció de dades, l'anonimat i la intimitat, és a dir, aspectes que calen respectar a l'hora de desenvolupar una investigació.

6. Plantejament del problema

El coronavirus ha afectat gairebé tots els aspectes de la nostra vida, des de l'escola fins a la feina, passant per l'esport, fins on i què mengem i què fem. Tots aquests canvis han afectat a les persones físicament, però també psicològicament. Com s'ha vist, treballs recents com el de Stankovska, Memedi i Dimitrovski (2020) i el de Brooks et al. (2020), adverteixen sobre les conseqüències en la salut mental que la **COVID-19** i l'aïllament social provoquen en la població. En aquest sentit, a la Xina el 53,8% de persones va classificar l'**impacte psicològic** de la COVID-19 com a moderat o sever. A més, destaquen la importància d'identificar riscos i oferir intervencions psicoterapèutiques flexibles i dinàmiques davant les diferents fases de la **pandèmia**.

A la Xina s'ha implementat atenció psicològica d'emergència per pal·liar l'impacte en la salut mental davant la **COVID-19**. No obstant això, Duan i Zhu (2020) adverteixen mancances en l'atenció psicològica brindada davant la **pandèmia**. A Singapur, també es destaca la manca de planificació i coordinació per organitzar l'atenció psicològica davant la COVID-19 i adverteixen la influència dels mitjans massius de comunicació i les xarxes socials en la salut mental i Espanya no n'és una excepció.

L'OMS ha advertit que l'impacte en la salut mental d'una epidèmia, generalment, és més forta entre els que viuen en situació d'exclusió social o la gent gran (Johnson, Saletti-Cuesta i Tumas, 2020).

Brooks et al. (2020) suggereixen que l'**impacte psicològic** de la quarantena és ampli, substancial i pot ser durador. Si la quarantena és essencial, cal que els funcionaris prenguin totes les mesures per assegurar que aquesta experiència sigui el més tolerable possible per a les persones. Això es pot aconseguir informant bé a la gent el que està succeint i per què, explicant quant de temps pot continuar, proporcionant activitats significatives perquè facin mentre estiguin en quarantena, proporcionant una comunicació clara, assegurant que els subministraments bàsics com aliments, aigua i subministraments mèdics estiguin disponibles i reforçant el sentit d'altruisme que la gent hauria, amb raó, d'estar sentint.

En aquest marc, resulta important no només conèixer les vulnerabilitats i conseqüències d'aquesta **pandèmia** dels diferents grups poblacionals de més risc. No podem obviar els efectes que aquesta ha tingut pels infants. La salut mental d'aquest col·lectiu s'ha vist més que afectada, ja que s'ha considerat un col·lectiu molt vulnerable pel fet que el seu aïllament ha provocat la parada del seu procés de socialització i educació, i amb això, l'afectació del procés

d'adquisició de competències de gestió emocional si no ha pogut rebre un **suport psicològic** adequat.

A més del que s'acaba d'exposar sobre la problemàtica existent en la nostra situació, i per acabar de remarcar la importància d'analitzar aquest col·lectiu infantil, l'article de Clemente (2020) ens mostra com la **pandèmia** global generada per la **COVID-19** i les mesures de confinament obligatori de la població que d'ella es deriven, suposen reptes sense precedents per als sistemes educatius a nivell global. A Galdiari (2020) s'explica com l'educació s'ha hagut d'enfrontar a un escenari inèdit en què ha set necessari reconfigurar tots els aspectes de la vida quotidiana. A més, sabem que les aules són el primer espai on s'aprèn a socialitzar, gràcies al context educatiu, un infant es descobreix a si mateix, es relaciona entre iguals, crea la seva personalitat, aprèn a identificar i a gestionar les seves emocions i a conèixer-s i a reconèixer-s, entre moltes de les altres seves funcions, convertint-se així en el niu de la **Intel·ligència emocional.** Quan som petits és quan rebem i ens nodrim de les relacions humanes. Així doncs, s'ha pogut mantenir aquest espai de socialització de manera virtual? Com ha afectat aquesta pandèmia a nivell de gregarització, a nivell emocional i nivell de desenvolupament d'habilitats socials dels infants? Han experimentat malestar? Han set capaços d'identificar-ho i/o gestionar-ho per si mateixos o han necessitat l'ajuda dels pares? Han rebut **suport psicològic**? Han obtingut recursos o saben com buscar-los? Se'ls ha proporcionat **estratègies de gestió emocional**? Si no ho aprenem quan som petits, és possible que apareguin seqüeles i problemes de socialització i/o de gestió emocional quan siguem grans, impedint-nos un benestar integral?. Aquestes són algunes de les preguntes que han sorgit en plantejar aquesta problemàtica tan present en l'actualitat.

Per primer cop, hem vist que l'escenari ha canviat per complet, la majoria de centres ha optat per impartir classes de manera *online*, treballant tots els continguts acadèmics a través d'una pantalla, però, i la part socialitzadora que ofereix l'educació presencial, i els beneficis que comporta compartir un espai amb diferents persones? És evident que alguna sèrie de conseqüències, i sobretot dubtes i preocupacions, ha hagut de generar.

Per fer front a aquesta problemàtica, són molts els professionals els qui ja s'han interessat a cercar solucions o si més no explicacions per pal·liar els efectes més negatius. Tal com indica Vásquez (2020) l'acompanyament socioemocional és una de les àrees identificades per la UNESCO com a fonamentals a desenvolupar en l'àmbit educatiu en el context de la **pandèmia** per **COVID-19** durant l'any 2020.

Pot ser molt interessant la Guia que ofereix el Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya (2020). Aquest document mostra un gran ventall d'ajudes per estar preparats a les reaccions que és possible trobar, ajudes per gestionar les

dificultats emocionals, recomanacions per saber com comunicar-nos correctament en situacions emocionalment complicades o per saber com afrontar situacions d'especial dificultat a més de proporcionar exemples d'algunes activitats de gestió i regulació emocional.

Tal com indiquen, Espada, Orgilés, Piqueras i Morales (2020), Espanya és un dels països més afectats per la **COVID-19**. En temps de **pandèmia** dels nens i adolescents són especialment vulnerables, ja que els entorns en què viuen i es desenvolupen es veuen alterats L'informe de l'Aliança per a la protecció de la infantesa i adolescència en l'acció humanitària del 2019 descriu els riscos als quals s'exposen els menors durant els brots de malalties infeccioses, inclòs la COVID-19. Entre els principals riscos estan l'estrès psicosocial i els problemes psicològics. La quarantena a la llar o l'hospitalització per malaltia de l'infant o familiars directes són condicions que poden generar alts nivells d'estrès. La limitació d'accés als serveis de salut mental durant la quarantena pot agreujar els problemes psicològics previs de l'infant o poden sorgir nous problemes per no atendre les necessitats adequadament,

Brooks et al. també narren que el confinament a la llar és una mesura sense precedents al nostre país que pot tenir un impacte negatiu en el benestar físic i psicològic de nens i adolescents. Dos factors que poden afectar són la pèrdua d'hàbits i rutines i l'estrès psicosocial. La retirada d'hàbits durant el confinament com no anar a classe i la instauració d'altres no saludables com el sedentarisme, dietes poc saludables, patrons de son irregulars o el major ús de pantalles, poden derivar en problemes físics, a més de guany de pes (Brazendale et al., 2017), per tant, és innegable que la quarantena i altres condicions que acompanyen una **pandèmia** poden ser fonts d'estrès per a nens i adolescents. El grau d'impacte dependrà de diversos factors, entre ells l'edat de l'infant. Els nens en etapa escolar o majors poden mostrar-se preocupats per la situació, la seva pròpia seguretat i la dels seus cuidadors, a més de pel futur, per això és possible que davant d'una situació d'estrès com pot ser la quarantena poden reaccionar de forma intensa o diferent de com ho farien normalment. Pot aparèixer ansietat manifestant-se a través amb conductes desafiants. A més, d'acord amb l'estudi de Sprang i Silman (2013), els nens que han viscut una quarantena durant malalties pandèmiques són més propensos a un trastorn d'estrès agut.

Així doncs, com veiem, no podem negar que cal invertir en el desenvolupament de la **Intel·ligència emocional** i promoure unes bones pràctiques d'atenció psicològica per ajudar a una òptima gestió emocional dels infants, i no només per fer front a aquesta **pandèmia**, sinó per poder superar qualsevol altra adversitat.

6.1. Concretar i contextualitzar

Per tal d'usar el potencial de l'acció, observació i intervenció psicoeducativa duta a terme en les meves pràctiques, s'ha escollit l'Escola Pia d'Olot, per a l'elaboració i la reflexió que es busca obtenir a través d'aquest treball final de màster. D'aquesta manera em centraré i podré recollir informació sobre les percepcions dels efectes dels docents, dels infants i els seus progenitors o tutors legals que la **pandèmia** ha generat al seu benestar integral, sobretot sobre la gestió emocional i els seus possibles efectes negatius.

Per contextualitzar l'àmbit, considero important esmentar que l'Escola Pia d'Olot, el 12 de març va fer un any que van haver de tancar les portes degut a la **pandèmia** de la **COVID-19**. Cada persona ha viscut i està vivint la pandèmia d'una manera diferent i, passat un any, tots tenim pensaments, records, emocions, paraules i imatges que són ben presents.

La irrupció de la **COVID-19** va posar a prova a tothom i en tots els àmbits i en el terreny de l'educació de manera molt especial. Dins el món educatiu no es va preveure un tancament tan sobtat i tampoc que aquest s'allargués en el temps. Vam marxar precipitadament, però sí que va ser clau tenir clar que calia estar tots connectats. Tots els esforços van estar centrats a prioritzar per sobre de tot el vincle i l'acompanyament mutu, convertint-se en la consigna que va perdurar en totes les accions i en l'organització durant el confinament. També és un dels aspectes que la comunitat educativa ha valorat com a més positiu i creuen que cal mantenir com a objectiu pel nou curs. El paper del referent i l'equip docent en aquesta tasca ho ha fet possible, ha set essencial (Escola Pia, 2021). Ara bé, quines conseqüències ha comportat ara la tornada a l'escolaritat presencial després d'haver viscut aquesta situació, i a més amb unes **mesures sanitàries** que canvien totalment la dinàmica que sempre s'havia portat?

Els experts referents d'aquest centre, diuen que és important explicar les experiències que tenim i sentim, compartint les emocions, ja que és una manera de cuidar-nos i recordar que totes i tots junts podrem sortir-ne de la millor manera. Però fins quin punt ara sabem identificar les nostres emocions? Ens reconeixem? Som conscients del que estem sentint? Sabem identificar i/o empatitzar amb els altres? Ens costa més, ara, expressar-nos i demanar ajuda? Les mesures de sanitat implementades dificulten aquest contacte, identificació i gestió? Si és possible que sigui així ja per a nosaltres, fins a quin punt s'intensifica aquesta problemàtica en els infants?

Aquestes són moltes de les preguntes que s'han plantejat els docents que imparteixen classes en aquest centre escolar degut a la problemàtica que ha causat la **pandèmia** de la **COVID-19**. Per això, com ja s'ha justificat anteriorment, l'interès per intentar ajudar davant d'aquesta situació.

La construcció harmònica de la persona és un llarg procés de treball que dura tota la vida, però que en els seus primers anys d'infantesa i joventut esdevé clau per adquirir aquelles actituds, habilitats i competències que l'acompanyaran en tots els seus projectes personals i professionals. Definir-les i vehicular-ne l'adquisició hauria de ser el principal propòsit de l'educació, sobretot en les etapes primerenques, ja que això definirà i influirà en la manera d'afrontar les seves vivències futures. (Escola Pia Olot, 2021)

Ara, però, aquesta dinàmica s'ha vist afectada per culpa de la **pandèmia**. Així doncs, cal buscar com seguir transmitent, desenvolupant aquests valors adaptant l'ensenyança d'aquests al context.

6.2. Objectius del treball

Amb tot el que acabo d'exposar, amb aquest treball de recerca m'agradaria aconseguir investigar, recollir, analitzar i mostrar informació sobre la visió de com la present la gestió i les mesures de seguretat que s'estan aplicant a tota la població, i en concret a les escoles, estan afectant el desenvolupament òptim de la **Intel·ligència emocional**, és a dir a la correcta gestió de les emocions dels infants, al desenvolupament del seu autoconcepte, de la seva autoestima, de les seves habilitats relacionals i socials, etc.

Així doncs, com ja s'ha deixat entreveure en els anteriors apartats, l'objectiu principal que es busca assolir és:

- OG: Conèixer els sentiments, preocupacions i expectatives que ha generat la COVID-19 durant la pandèmia en els infants i els seus pares o tutors legals i docents d'un centre educatiu.

I de manera més específica:

- OE1: Analitzar en quin grau la pandèmia ha afectat la salut mental dels infants de l'escola.

- OE2: Estudiar com afecten les mesures de sanitat a la Intel·ligència emocional als alumnes del centre.

- OE3: Conèixer des del punt de vista de les famílies i del professorat com s'ha tractat l'educació emocional a les aules catalanes i a casa en situació de pandèmia.

6.3. Hipòtesi

Tots els objectius explicats anteriorment estan basats en explicacions temptatives en forma de teories hipotètiques que ens poden ser de molta ajuda per a guiar el nostre estudi. Per aquesta raó, per dur a terme aquest treball es proposa corroborar una sèrie d'hipòtesis a través de l'obtenció d'un seguit de resultats aconseguits mitjançant vàries enquestes de metodologia mixta, amb una part quantitativa a l'inici complementada amb una part qualitativa al final. Aquestes enquestes, amb la finalitat d'estudiar l'existència d'alguna relació entre les variables mostrades a l'inici d'aquest subapartat, pretenen ajudar a l'assoliment dels objectius plantejats per així obtenir la informació necessària que busquem sobre la gestió de la **Intel·ligència emocional** dels infants en l'època de la **COVID-19**.

Així doncs, les hipòtesis que s'han plantejat en aquest treball són:

- Les relacions humanes, una de les necessitats més vitals dels éssers humans, s'han vist modificades, fins i tot molt afectades negativament degut a les mesures sanitàries implementades a conseqüència de la pandèmia.

- Les dimensions emocionals i vinculants de les persones resulten aspectes centrals per afrontar la pandèmia de la COVID-19.

- Les emocions més presents en la població enquestada són sobretot emocions negatives.

- L'impacte en la salut mental és desigual segons el confort percebut a la llar.

- Les escoles que utilitzen metodologies que tenen en compte el desenvolupament de la Intel·ligència emocional mostren un menor impacte en el benestar subjectiu dels infants.

7. Marc metodològic

7.1. Disseny i metodologia

Aquest estudi es tracta d'un disseny observacional ex-post-facto o no experimental, a partir d'una metodologia mixta seqüencial a través de dues enquestes, una pels alumnes i una altra pels progenitors o tutors legals d'aquests, que recolliran informació quantitativa en primer lloc, i després informació qualitativa amb la intenció d'ajudar a la comprensió i interpretació integral de les dades s'han recollit del grup, en aquest cas no equivalent. Tota aquesta informació es complementarà amb una tercera petita enquesta, dirigida a les tutores d'aquests infants, que proporcionarà informació qualitativa sobre les **estratègies**, pràctiques i recursos de gestió de la **Intel·ligència emocional** aplicats i treballats a les seves aules abans i després del confinament i de manera telemàtica durant el confinament.

Amb l'elecció d'aquest disseny i metodologia es buscarà en tot moment assolir l'objectiu general de l'estudi que és conèixer els sentiments, preocupacions i expectatives que ha generat la **COVID-19** durant la **pandèmia** en els infants i els seus progenitors o tutors legals i docents d'un centre educatiu i els objectius específics que se'n deriven.

Les variables que pretenc que s'estudiïn en aquest treball són:

- Variables independents: Mesures de sanitat; edat dels infants; el gènere; l'ajuda o suport psicològic rebut i el treball de l'educació i la Intel·ligència emocional a l'aula; situació domèstica i laboral familiar a casa; la capacitat de recordar un esdeveniment que ja ha passat.

- Variables dependents: Nivell de percepció de salut mental; grau de sensació de benestar subjectiu (por, incertesa, angoixa, preocupació pel futur, pressió i responsabilitat, desmotivació, etc.); la gestió de la Intel·ligència emocional.

Figura 2. Procés de selecció del tipus d'estudi. Elaboració pròpia.

7.2. Procediment aplicat

Les enquestes seran administrades a un grup classe, concretament als alumnes de 2n de primària B de l'Escola Pia d'Olot, a les seves tutores i als seus progenitors o tutors legals, després d'haver-los informat a ells, als pares o tutors legals, a l'equip directiu del centre i als docents pertinents sobre la finalitat de l'estudi i després d'haver rebut les autoritzacions sobre el consentiment informat per procurar l'anonimat, la intimitat, la protecció de dades i la confidencialitat de tots els participants. El consentiment informat serà administrat de manera presencial als infants perquè el lliurin a casa i serà recollit al llarg de la setmana.

L'enquesta adreçada als alumnes serà aplicada de manera presencial amb el nostre suport i supervisió. També s'aprofitarà aquest moment d'aplicació, per administrar presencialment la petita enquesta a les tutores d'aquests. D'altra banda, l'enquesta pels pares i mares o tutors legals serà administrada via *online*, ja que a part de ser la via més útil i ràpida actualment per arribar a un nombre elevat de persones amb un cost relativament baix, és la via més coherent i responsable de comunicació en context de **pandèmia**.

El temps que es concedirà per informar de l'estudi i firmar el consentiment serà de dues setmanes. Pel que fa al temps concedit per respondre a les enquestes, serà d'una setmana.

7.3. Context

Com ja s'ha mencionat al llarg d'aquest treball, la mostra del present estudi estarà contextualitzada a l'Escola Pia d'Olot.

L'elecció de l'alumnat d'aquest centre ha estat intencionada i les raons recauen en el fet que l'Escola Pia d'Olot és un centre concertat que basa la seva metodologia d'aprenentatge en un estil metodològic molt enriquidor i adaptable a cada context. Aquest estil potencia molt l'Ecologia Emocional, per això és d'interès enquestar aquesta mostra d'alumnat, per a veure si el treball previ sobre la **Intel·ligència emocional** ha tingut algun afecte defensiu envers les conseqüències de la **pandèmia**. També cal remarcar que una altra raó per seleccionar aquest context és per la proximitat i conveniència que existeix amb l'investigador, sent la mostra que es busca accessible per aquest.

7.4. Participants

Els participants d'aquest estudi seran els alumnes del grup B de 2n de primària de l'Escola Pia d'Olot i un progenitor o tutor legal de referència d'aquest, a ser possible amb qui l'alumne hagi conviscut durant el confinament, i les tutores

Concretament els alumnes enquestats seran 20 participants, 10 noies i 10 nois d'entre 7 i 8 anys. Pel que fa als progenitors o tutors legals de referència, seran enquestats 20 participants, és a dir, un representant de cada alumne o alumna.

També cal recordar que participaran proporcionant informació per tal de conèixer les **estratègies** i recursos treballats per promoure l'educació emocional abans, durant i després del confinament, les dues professores tutores dels alumnes del grup de 2n B de l'Escola Pia d'Olot.

Aquesta mostra, seleccionada intencionalment per conveniència per a dur a terme l'estudi, ha set no aleatòria de tipus accidental perquè, tal com indica Torres (2017), la mostra conté un nombre de subjectes que compleixen unes característiques determinades. Aquest tipus de mostra és de les més recurrents quan la recollida de dades es fa a través d'un qüestionari.

7.5. Instruments emprats

Així doncs, per buscar assolir els objectius de l'estudi, se'ls passarà una enquesta als diversos participants. Abans de tot, per poder-ho fer respectant en tot moment l'anonimat i la confidencialitat de les dades que cal per garantir els drets i la seguretat d'aquests menors i dels seus progenitors o tutors legals, tots ells seran informats prèviament sobre la finalitat de l'estudi a través d'un full informatiu on s'exposa la manera com es recolliran les dades (vegeu pàg. 58, 11.1 Annex 1. Full informatiu). Seguidament, si accepten participar, hauran de signar un consentiment informat.

Tal com he comentat en l'apartat d'aspectes ètics i formals a tenir en compte, tot estudi ha de comptar amb el consentiment dels seus participants per tal de seguir els requeriments ètics legals que estableix el Reglament General de Protecció de Dades (UE) 2016/679 i a la Llei Orgànica 3/2018 de Protecció de Dades Personals i Garantia dels Drets Digitals quan es recullen dades d'altres persones.

L'única finalitat de fer firmar el document "Declaració de consentiment informat" és informar a les persones de qui es recullen les dades, i en aquest cas als seus representants legals, que al firmar aquest document permeten que les dades del

seu fill i les seves s'utilitzin per a l'estudi. (vegeu pàg. 59, 11.2. Annex 2: DECLARACIÓ DE CONSENTIMENT INFORMAT MENORS i pàg. 61, 11.3. Annex 3: DECLARACIÓ DE CONSENTIMENT INFORMAT ADULTS).

Cal tenir en compte que, l'ús que pugui fer-se d'aquest document, així com de les dades recollides, són responsabilitat de l'estudiant investigador i no de la Universitat.

Amb tot això, aquesta autorització és la que ha permès passar les diverses enquestes que es presenten a continuació.

La primera enquesta, doncs, serà l'administrada als alumnes de 2n de primària de l'Escola Pia d'Olot. Aquesta, és una adaptació de l'enquesta *Questionario para el alumno de Educación parvularia a 2do básico* del document *Instrumentos para medición de condiciones socioemocionales* creada per la *Educación Pública* del *Ministerio de Educación* (2020). S'ha reelaborat l'estructura i la presentació de l'enquesta i s'ha traduït al Català. Per fer-ho s'ha comptat amb la col·laboració i vistiplau de la directora pedagògica i la psicopedagoga de l'Escola Pia d'Olot.

L'enquesta creada consta d'una primera part on s'ha d'emplenar dades personals sobre l'edat i el gènere. A continuació se'ls presenta 6 preguntes, que recullen informació quantitativa, sobre les emocions viscudes i experimentades durant el confinament. Cal que pintin un termòmetre segons la intensitat de les emocions que van experimentar durant el confinament. Les emocions que se'ls presenta són: Alegria, por, ràbia, tristesa, avorriment i preocupació.

A més si volen, a baix se'ls ha deixat un espai en blanc per si volen explicar el perquè.

Seguidament, pel que fa a la part qualitativa, se'ls hi demana que facin un dibuix que del que més recorden del confinament. És un dibuix totalment lliure, poden dibuixar el que vulguin mostrar, ja pot ser un record feliç, alguna anècdota, alguna situació peculiar, etc.

Finalment hi trobaran un pregunta on se'ls demana que expliquin el significat del seu dibuix amb la intenció d'indagar més sobre en les emocions i els sentiments dels alumnes davant el confinament que va provocar la **pandèmia** de la **COVID-19**.

La durada de la realització d'aquesta enquesta no serà de més de 30 (vegeu pàg. 63, 11.4. 11.4. Annex 4: Enquesta administrada als alumnes).

Amb aquesta enquesta s'intentarà donar resposta a l'OE1 per analitzar en quin grau la **pandèmia** ha afectat la salut mental dels infants de l'escola i a l'OE2 que

pretén estudiar com afecten les mesures de sanitat a la **intel·ligència emocional** als alumnes del centre.

Pel que fa a l'enquesta que s'administrarà de manera *online* als pares, hi consta una primera part quantitativa on han cal que responguin una sèrie de preguntes per tal de recollir informació sobre el nombre de fills, l'estat civil, l'estat i la modalitat laboral durant el confinament, l'habitatge més habitual del seu fill en el període de confinament, si aquest va ser compartit amb la resta de germans en cas de tenir-ne i si han viscut la mort d'un familiar i/o conegut de l'infant durant el confinament.

En la segona part, també quantitativa, se'ls demana informació sobre els canvis emocionals que hagin percebut i/o identificat en el seu fill o filla durant el confinament en comparació abans de la **pandèmia**.

Finalment, també es pretén conèixer, a través de les últimes preguntes que recullen informació quantitativa i qualitativa, quin aspecte de la vida del seu fill o filla creuen que s'ha vist més afectat durant el confinament i si han utilitzat, han buscat o se'ls hi ha proporcionat algun recurs o estratègia a casa per gestionar les emocions dels seus fills.

La realització d'aquesta enquesta no ocuparà de més de 15 minuts (vegeu pàg. 70, 11.5. Annex 5: Enquesta administrada als progenitors o tutors legals).

Aquesta enquesta permetrà donar resposta a l'OE2 i a una part de l'OE4 per tal de conèixer des del punt de vista de les famílies com s'ha tractat **l'educació emocional** a les aules catalanes i a casa en situació de **pandèmia**.

Cal tornar a esmentar que la informació extreta d'aquestes dues enquestes, serà reforçada mitjançant una petita enquesta, que no ocuparà més de 10 minuts.

L'enquesta està formada per dues preguntes que recullen informació qualitativa, amb la finalitat d'esbrinar, en primer lloc, les **estratègies**, metodologies i recursos que han anat treballant abans del confinament i en segon lloc les estratègies, metodologies i recursos que han proporcionat durant i després del confinament als seus alumnes per treballar la **Intel·ligència Emocional** a través Ecologia Emocional que ofereixen a l'Escola Pia d'Olot i que ens serà d'ajuda per tal de poder interpretar millor els resultats obtinguts. (vegeu pàg. 76, 11.6. Annex 6: Enquesta administrada a les tutores). Això ens ajudarà a assolir l'OE3 per indagar quines estratègies proposen professionals experts, en aquest cas els professionals del centre de mostreig, per vetllar pel **benestar subjectiu** dels nens i les nenes i l'OE4 per conèixer el punt de vista del professorat de com s'ha tractat **l'educació emocional** a les aules catalanes i a casa en situació de **pandèmia**.

Els resultats es poden veure exposats en l'apartat de *8. Anàlisi de resultats* d'aquest estudi. El buidatge complet de les dades quantitatives i la transcripció completa de les dades qualitatives per una millor interpretació la podeu trobar a l'apartat *11.7. Annex 7: Buidatge de les respostes de les enquestes administrades* al final d'aquest estudi (vegeu pàg. 79, 11.7. Annex 7: Buidatge de les respostes de les enquestes administrades).

Es consideren aquestes enquestes com una eina de mesura vàlida i fiable, qualitats que Rodríguez (2018), considera essencials per assegurar la qualitat de les dades recollides. Combinant les dues metodologies, la quantitativa i la qualitativa, les enquestes contemplen els criteris de veritat: de validesa interna i credibilitat; aplicabilitat: validesa externa i transferibilitat; consistència: fiabilitat i dependència; i neutralitat: objectivitat i confirmació. A més, també s'ha tingut en consideració complir els estàndards bàsics de qualitat, claredat, pertinència i oportunitat.

7.6. Estratègia d'anàlisi

El buidatge de les dades recollides mitjançant l'enquesta es realitzarà a través de l'Excel, ja que així la informació recollida podrà ser traspassada i posteriorment analitzada amb el programa estadístic SPSS, com ja s'ha mencionat.

Així doncs, per analitzar els resultats quantitatius obtinguts d'aquestes enquestes amb l'SPSS, s'utilitzarà l'estadística descriptiva com a estratègia d'anàlisi, ja que aquesta, al definir-se com un conjunt de tècniques numèriques i gràfiques per a descriure i analitzar un grup de dades, tal com indica Valero (s.d.), és la que permetrà determinar si existeix relació entre les variables. D'aquesta manera es podrà mostrar les dades més rellevants, entre elles: el nombre d'individus enquestats; els valors mínim i màxim amb el percentatge de resposta de cada opció de resposta; la moda; la desviació típica o estàndard (SD), és a dir, el grau de dispersió de les observacions individuals en relació amb la seva mitjana; la mitjana (Me) i la variància (S2), és a dir, la dispersió que representa la variabilitat d'una sèrie de dades respecte a la seva mitjana. Per mostrar-ho s'empraran diverses taules i gràfics per resumir de manera visual tota aquesta informació recollida.

Pel que fa als resultats qualitatius, la interpretació d'aquests ajudarà a la correcta comprensió dels resultats quantitatius, generarà coherència i donarà sentit a les evidències recollides, aportant globalitat a la finalitat de l'enquesta. Es realitzarà,

doncs, una anàlisi de contingut a través d'una codificació dels conceptes més rellevants i després una interpretació a partir de l'anàlisi de contingut per elaborar categories comprensives. D'aquesta manera es podran entrar les dades a l'SPSS i posteriorment analitzar, interpretar i descriure els resultats per veure si hi ha l'existència d'algun patró.

7.7. Planificació i temporització del procés d'aplicació del projecte d'investigació

					CRONOGRAMA (2021)							
FASE	**Data inici**	**Data final**	**Descripció de l'activitat**	**Ubicació de l'activitat**	13/04 - 15/04	16/04 - 18/04	19/04 - 26/04	27/04 - 03/05	04/05 - 10/05	11/05 - 12/05	13/05 - 17/05	18/05 - 20/05
Fase 1: Planteja-ment de la proposta metodològica	13/04	18/04	Fase 1.1: Selecció de la modalitat de la investigació.	Residència de l'autor de l'estudi								
			Fase 1.2: Selecció del context i de la mostra de l'estudi.	Residència de l'autor de l'estudi								
			Fase 1.3: Disseny dels instruments de recollida d'informació.	Residència de l'autor de l'estudi								
Fase 2: Recollida de dades	19/04	03/05	Fase 2.1: Informar als alumnes, tutors i pares i mares de la finalitat de l'estudi a través d'un full informatiu.	Aula de 2n de primària de l'Escola Pia d'Olot								

			Fase 2.2: Administrar el consentiment informat als tutors legals dels alumnes per tal d'obtenir els permisos necessaris.	Aula de 2n de primària de l'Escola Pia d'Olot								
			Fase 2.3: Administrar les enquestes als alumnes de 2n de primària i als seus pares o tutors legals de l'Escola Pia d'Olot.	Aula de 2n de primària de l'Escola Pia d'Olot.								
Fase 3: Anàlisi de dades	11/05	20/05	Fase 3.1: Buidatge i sistematització de les dades recollides.	Residència de l'autor de l'estudi								
			Fase 3.2: Anàlisi de les dades a través de l'SPSS.	Residència de l'autor de l'estudi								
			Fase 3.3: Redacció dels resultats i conclusions.	Residència de l'autor de l'estudi								

8. Anàlisi de resultats

8.1. Explicitació del procés de recollida i anàlisi de dades

Tal com s'ha exposat en l'apartat anterior "7. Marc metodològic", per recollir les dades necessàries per assolir els objectius de l'estudi, s'han administrat tres enquestes. Les dues primeres de manera presencial, una als 20 alumnes del grup B de 2n de Primària de l'Escola Pia d'Olot que recull informació quantitativa i qualitativa i l'altra a les seves dues tutores recollint únicament informació qualitativa. La tercera i última enquesta, que recull, igual que l'enquesta administrada als infants, informació quantitativa i qualitativa, ha estat administrada via *online* a un dels progenitors o tutors legals de cada alumne enquestats. Abans d'administrar les enquestes s'ha informat a tots els participants a través d'un full informatiu, acompanyat d'un consentiment informat que han hagut de signar si han acceptat a formar part de l'estudi el qual garanteix el seu anonimat, confidencialitat i la protecció de les seves dades.

S'han retornat completades les 20 enquestes de l'alumnat, les 20 enquestes completades dels seus progenitors o tutors legals i les dues enquestes de les tutores.

Un cop obtingudes les dades necessàries, s'ha fet un buidatge de tota aquesta informació amb l'Excel. Aquest buidatge ha permès traspassar aquestes dades al programa estadístic SPSS per la corresponent anàlisi d'algunes dades i per la creació de les taules i gràfics necessaris per mostrar la informació més rellevant.

L'estratègia d'anàlisi emprada per interpretar la informació quantitativa ha estat l'estadística descriptiva, mostrant així dades com: el nombre d'individus enquestats; els valors mínim i màxim amb el percentatge de resposta de cada opció de resposta i la moda; la desviació típica o estàndard (SD), és a dir, el grau de dispersió de les observacions individuals en relació amb la seva mitjana; la mitjana (Me); i la variància (S2). Per mostrar-ho han creat les taules i gràfics que veureu a continuació i que han permès resumir de manera visual tota aquesta informació recollida.

Per interpretar els resultats qualitatius, com també ja s'ha mencionat, s'ha realitzat una anàlisi del contingut a través d'una codificació dels conceptes més rellevants i repetits per elaborar categories comprensives i així transformar-les amb dades quantitatives.

Per mostrar les dades quantitatives i qualitatives obtingudes a través de les enquestes s'empraran diverses taules i gràfics per resumir de manera visual tota aquesta informació recollida. D'aquesta manera, s'han obtingut els resultats que es mostren a continuació per conèixer i analitzar els efectes de la pandèmia sobre la salut mental dels infants, concretament sobre la seva Intel·ligència

emocional i veure si existeix alguna correlació que confirmi l'existència d'alguna influència entre l'estil educatiu del centre i els efectes en el benestar subjectiu dels infants i refutar o no les hipòtesis inicials.

8.2. Resultats de les característiques rellevants de la mostra

- Dades alumnat:

Gràfic 1. Buidatge edat dels participants. Elaboració pròpia.

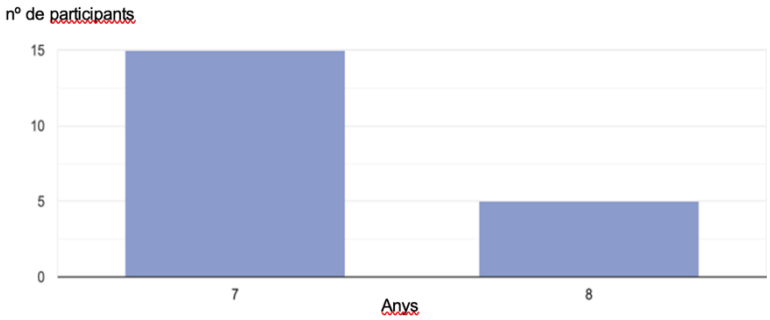

Gràfic 2. Buidatge gènere dels participants. Elaboració pròpia.

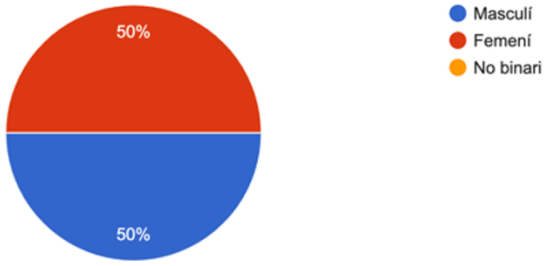

Com es mostra en el *Gràfic 1. Buidatge edat dels participants*, dels 20 alumnes enquestats, el 75% tenen 7 anys mentre que l'altre 25% restant en té 8. D'altra banda, el *Gràfic 2. Buidatge gènere dels participants,* mostra que la distribució del gènere de la mostra dels participants de l'estudi és equitativa, essent el 50% de la mostra de gènere femení i l'altre 50% de gènere masculí.

- Dades progenitors o tutors legals:

Gràfic 3. Buidatge nº de fills dels participants. Elaboració pròpia.

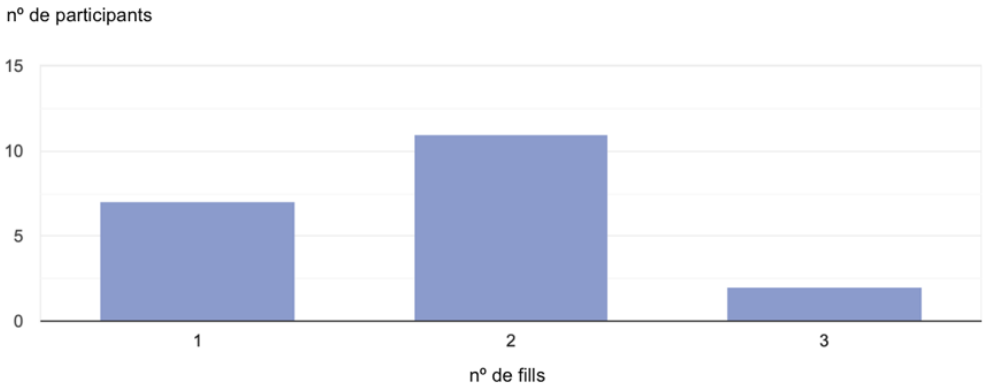

Gràfic 4. Recull dades sociodemogràfiques dels progenitors. Elaboració pròpia.

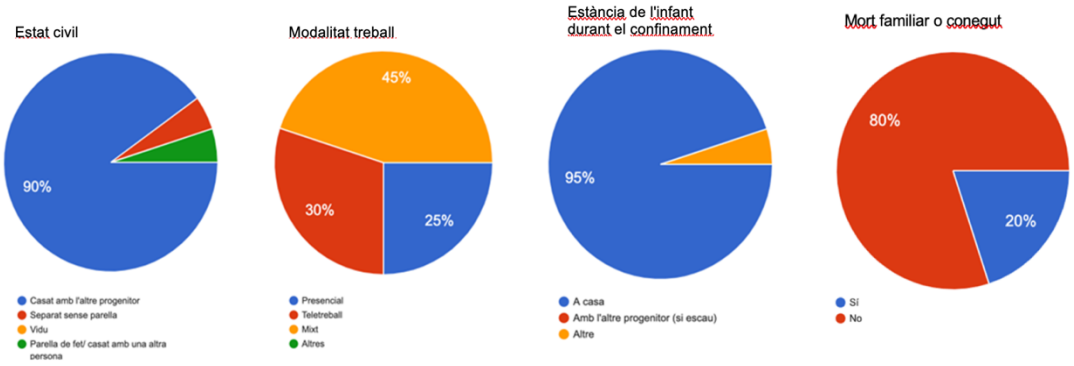

Com podem observar, el *Gràfic 4. Recull dades sociodemogràfiques dels progenitors* mostra quatre gràfics circulars que proporcionen informació d'algunes dades rellevants sobre la situació sociodemogràfica i domèstica dels progenitors dels alumnes de la mostra de l'estudi.

El primer gràfic circular indica que el 90% dels progenitors estan casats amb l'altre progenitor, un 5% està separat i l'altre 5% restant té una nova parella de fet o està casat amb una altra persona.

El segon gràfic circular recull la informació sobre la modalitat de treball efectuada durant el confinament del 100% dels participants, ja que tots van indicar tenir una situació laboral activa en almenys un dels progenitors, així doncs, es pot veure que el 45% dels progenitors ha pogut combinar-se la modalitat de la seva feina, combinant la modalitat presencial i el teletreball, d'un 30% ha set únicament de manera telemàtica i de l'altre 25% restant ha set totalment presencial.

El tercer gràfic mostra que el 95% dels infants ha passat el confinament a casa del progenitor representant, l'altre 5% l'ha passat a una altra casa. A més s'ha indicat que en cas de tenir germans, han conviscut tots sota el mateix sostre.

Finalment, el quart gràfic circular mostra que un 20% de la mostra enquestada ha patit la mort d'algun familiar o conegut a conseqüència de la **COVID-19**.

8.3. Resultats en relació amb l'Objectiu específic 1

En relació amb l'OE1: Analitzar en quin grau la **pandèmia** ha afectat la salut mental dels infants de l'escola, s'ha creat la següent taula per mostrar els resultats obtinguts a través de la segona part de l'enquesta administrada a l'alumnat.

Taula 1. Buidatge de respostes sobre emocions. Elaboració pròpia.

	Freqüència agrupada de resposta (fr)	Percentatge de resposta (%)	Mitjana (Me)	Moda (Mo)	Desviació típica (SD)	Variància (S2)	Valor mín.	Valor màx.
Alegria	5 o menys: 17 Més de 5: 3	85 15	3,00	1	2,08	4,36	1	8
Tristesa	5 o menys: 6 Més de 5: 14	30 70	8,50	10	3,05	9,30	2	10
Por	5 o menys: 8 Més de 5: 12	40 60	7,00	7	3,12	9,77	1	10
Avorriment	5 o menys: 9 Més de 5: 11	45 55	8,00	1	3,90	15,20	1	10
Ràbia	5 o menys: 3 Més de 5: 17	15 85	9,50	10	2,46	6,06	3	10
Preocupació	5 o menys: 9 Més de 5: 11	45 55	5,50	5	3,00	9,05	1	10

La *Taula 1. Buidatge de respostes sobre emocions* mostra un recull de la informació més rellevant per interpretar les dades obtingudes sobre la intensitat de les possibles emocions sentides durant el confinament. Com es pot veure, les emocions viscudes amb més intensitat han set la *Ràbia* amb una mitjana de puntuació del 9,50 i una desviació típica de 2,46, seguida de la *Tristesa* amb una puntuació mitjana de 8,50 i una desviació típica de 3,05. D'altra banda, l'emoció menys viscuda durant el confinament ha set l'*Alegria*, amb una puntuació mitjana del 3,00 i una desviació típica del 2,08.

Amb les xifres sobre la desviació típica, veiem que aquesta tendeix a una puntuació baixa en les tres emocions més rellevants mencionades, per tant, veiem que no hi ha molta dispersió respecte a la mitjana. Això ens indica que no hi ha molta variància de resposta en els participants, ja que la majoria dels participants mostren una tendència de resposta o moda d'intensitat 10 pel que fa a les emocions de *Ràbia* i *Tristesa* i una tendència de resposta o moda d'intensitat 1 en l'*Alegria*.

Cal recordar que al final de l'enquesta administrada a l'alumnat se'ls va demanar que representessin el confinament que havien passat mitjançant un dibuix acompanyat d'una explicació del seu significat.

Figura 3. Mural de tots els dibuixos realitzat sobre el confinament. Elaborat pels alumnes de 2n de primària de l'Escola Pia d'Olot.

Taula 2. Categories de resposta de l'explicació dels dibuixos. Elaboració pròpia

	Freqüència de resposta (fr)	**Percentatge del total (%)**
1. Tristesa/ Soledat	10	50%
2. Preocupació	1	5%
3. Avorriment	3	15%
4. Passatemps (jocs, televisió, convivència familiar)	6	30%

La *Taula 2. Categories de resposta de l'explicació dels dibuixos* mostra el recull de les categories creades a partir de l'agrupació de les explicacions que l'alumnat ha realitzat dels seus dibuixos. Com es pot observar, la categoria més observada en les exposicions per part dels infants per explicar el significat dels seus dibuixos ha set la *Tristesa/ Soledat* en un 50% del total. Per contra, la categoria menys observada en les explicacions per descriure els dibuixos ha set la *Preocupació* en només un 10%.

8.4. Resultats en relació amb l'Objectiu específic 2

Per poder analitzar l'OE2 i estudiar com afecten les mesures de sanitat a la **Intel·ligència emocional** als alumnes del centre, es presenta el següent gràfic de barres acompanyat d'una taula interpretativa.

Gràfic 5. Buidatge de respostes de conductes percebudes. Elaboració pròpia.

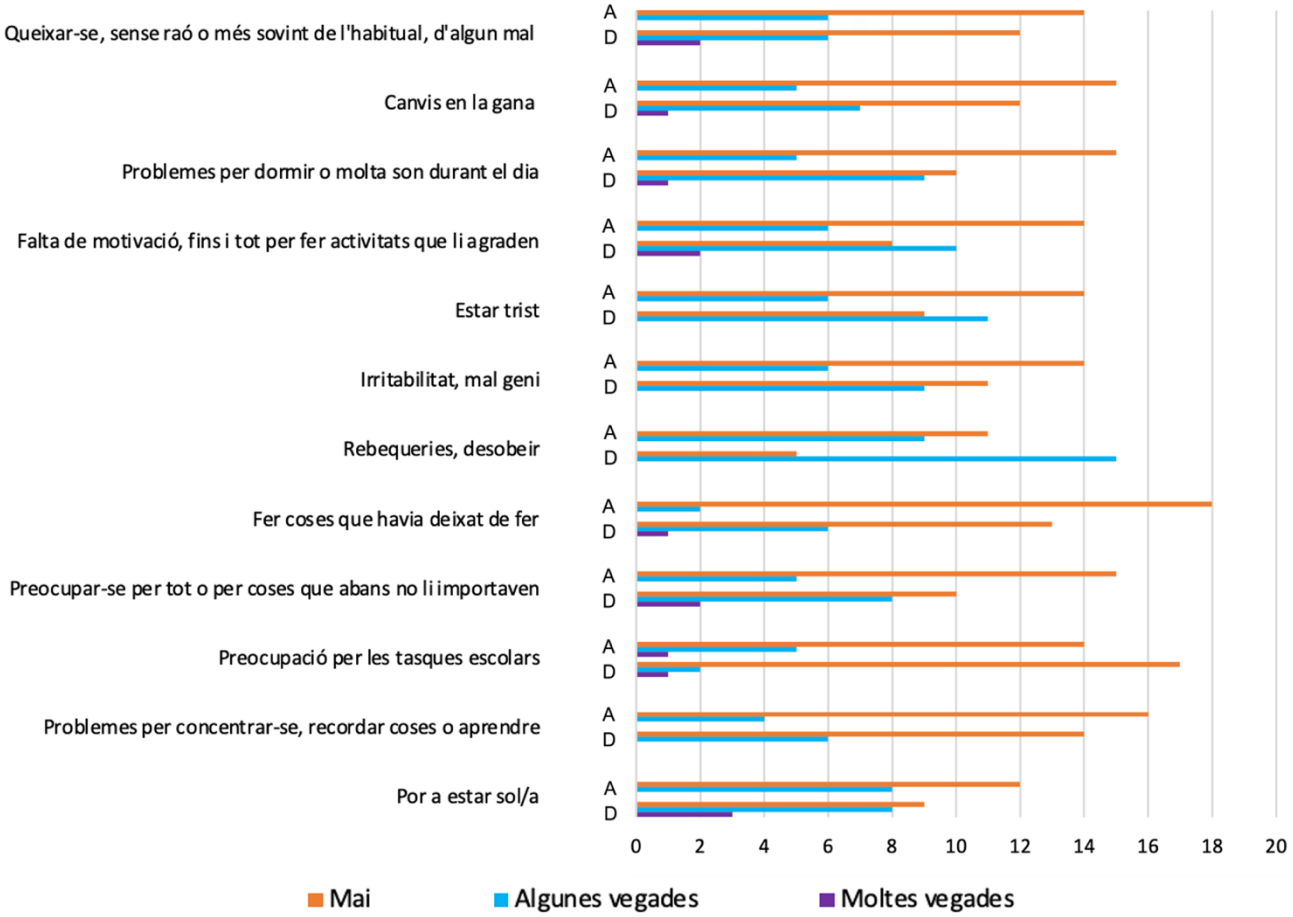

Taula 3. Anàlisi dels efectes del confinament en els infants. Elaboració pròpia.

	Canvis percebuts	Percentatge de resposta (%)	Moda (Mo)
Queixar-se, sense raó o més sovint de l'habitual, d'algun mal	I: 14 M: 1 P: 5	70% 5% 25%	I
Canvis en la gana	I: 17 M: 0 P: 3	85% 0% 15%	I
Problemes per dormir o molta son durant el dia	I: 15 M: 0 P: 5	75% 0% 25%	I
Falta de motivació, fins i tot per fer activitats que li agraden	I: 14 M: 0 P: 6	70% 0% 30%	I

Estar trist	I: 15 M: 0 P: 5	75% 0% 25%	I
Irritabilitat, mal geni.	I: 16 M: 0 P: 4	80% 0% 20%	I
Rebequeries, desobeir	I: 14 M: 0 P: 6	70% 0% 30%	I
Fer coses que havia deixat de fer	I: 15 M: 0 P: 5	75% 0% 25%	I
Preocupar-se per tot o per coses que abans no li importaven	I: 16 M: 0 P: 4	80% 0% 20%	I
Preocupació per les tasques escolars	I: 17 M: 0 P: 3	85% 0% 15%	I
Problemes per concentrar-se, recordar coses o aprendre	I: 18 M: 0 P: 2	90% 0% 10%	I
Por a estar sol/a	I: 15 M: 0 P: 5	75% 0% 25%	I

Amb el *Gràfic 5. Buidatge de respostes de conductes* percebudes podem veure la freqüència de conductes que solien tenir els infants abans del confinament (A) i observar de quina manera s'han produït les mateixes durant el confinament (D). Així doncs, veiem que la majoria de conductes, tant abans com després, s'han tendit a produir *Algunes vegades*.

Aquest gràfic està complementat amb la *Taula 3. Anàlisi dels efectes del confinament en els infants* que permet conèixer amb precisió quines són les conductes que els progenitors o tutors legals perceben que s'han mantingut igual (I) abans i durant el confinament, en quines s'ha produït una millora (M) i quines han patit un empitjorament (P), mostrant també els pertinents percentatges de resposta i la seva desviació típica. Tot i que la tendència ha set mantenir aquestes conductes per igual abans i durant el confinament, veiem que pel que fa a les conductes de *Falta de motivació, fins i tot per fer activitats que li agraden* i les *Rebequeries, desobeir* un 30% de la mostra de progenitors, en ambdues conductes, ha indicat que ha percebut un augment i per tant, un empitjorament, d'aquestes conductes del seu fill durant el confinament. Pel que fa a la conducta de *Problemes per concentrar-se, recordar coses o aprendre,* és la que menys canvis ha patit respecte a abans del confinament, concretament el 90% dels

progenitors han indicat que aquesta conducta s'ha mantingut igual en el temps. Finalment, també cal mencionar que la conducta de *Queixar-se, sense raó o més sovint de l'habitual, d'algun mal* és l'única on un 10% dels progenitors ha indicat una disminució d'aquesta durant el confinament i per tant, l'única on s'hi ha percebut certa millora.

Gràfic 6. Percentatge de percepció global sobre els efectes de la pandèmia. Elaboració pròpia.

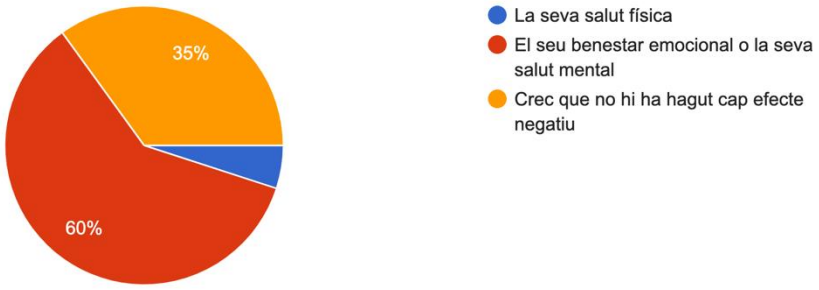

Finalment, amb el *Gràfic 6. Percentatge de percepció global sobre els efectes de la pandèmia,* es pot observar com el 60% dels progenitors creu que el benestar emocional és l'aspecte que s'ha vist més afectat en els seus fills, el 35% creu que no hi ha hagut cap efecte negatiu i el 5% restant percep que la salut física és l'aspecte més perjudicat.

8.5. Resultats en relació amb l'Objectiu específic 3

A continuació es mostren els resultats en relació amb l'OE3 de l'estudi amb el qual es pretén conèixer des del punt de vista de les famílies i del professorat com s'ha tractat **l'educació emocional** a les aules catalanes i a casa en situació de **pandèmia**.

Les enquestes qualitatives realitzades als pares i a les tutores dels alumnes han permès contemplar i reflexionar sobre les **estratègies**, **recursos i metodologies** emprats en context de **pandèmia** per no abandonar la **Intel·ligència emocional** dels infants.

Pel que fa a l'enquesta administrada als pares, s'han agrupat les diferents **estratègies** emprades pels progenitors per treballar la **Intel·ligència emocional** dels seus fills durant el confinament en les següents categories:

Taula 4. Categories de resposta sobre estratègies emprades pels progenitors. Elaboració pròpia.

	Freqüència de resposta (fr)	Percentatge del total (%)
1. Parlar més i amb naturalitat	4	20%
2. Contactar amb un professional	1	5%
3. Establir horaris i rutines	1	5%
4. Utilitzar els proporcionats per l'escola	1	5%
5. Cap	13	65%

Com es pot observar en la *Taula 4. Categories de resposta sobre estratègies emprades pels progenitors* més de la meitat de la mostra, concretament un 65% dels progenitors, no ha utilitzat cap recurs, ni estratègia per treballar la **Intel·ligència emocional** dels seus fills. El 35% restant ha optat per parlar més, buscar ajuda professional o utilitzar els recursos proporcionats per l'escola per tal d'invertir temps en la gestió emocional dels seus fills, en un 20%, un 5% i un altre 5%, respectivament.

D'altra banda, l'enquesta administrada a les dues tutores dels alumnes de la mostra participant de l'estudi ha permès conèixer les **estratègies**, **metodologies o recursos** proporcionats per elles abans, durant i després del confinament, per potenciar el **benestar subjectiu** dels seus alumnes. Les respostes de les tutores *es mostren en la Taula 5. Estratègies, metodologies i recursos proporcionats per les tutores.:*

Taula 5. Estratègies, metodologies i recursos proporcionats per les tutores. Elaboració pròpia.

		Freqüència de resposta (fr)	Percentatge del total (%)
Abans	1. Videotrucades	1	50%
	2. Explicació situació que s'aproximava	1	50%
Durant	1. Videotrucades	2	100%

Després	1. Descripció de la situació viscuda (verbalitzar sentiments i emocions)	2	100%
	2. Mostrar agraïments a les persones que ens han cuidat	1	50%
	3. Activitats d'Ecologia Emocional, jocs de cohesió, etc.	1	50%
	4. Repàs sobre les mesures de sanitat implementades	1	50%

9. Discussió i conclusions

Per iniciar aquest últim apartat cal recordar que l'objectiu principal d'aquest estudi ha set conèixer els sentiments, preocupacions i expectatives que ha generat la **COVID-19** durant la **pandèmia** en els infants, pares o tutors legals i docents d'un centre educatiu. Tenint en compte els resultats recollits que s'acaben d'exposar, podem afirmar que s'ha obtingut força informació rellevant que ha permès obtenir coneixement sobre els sentiments, preocupacions i expectatives de la situació viscuda i sobretot percebuda per la mostra participant d'aquest estudi.

De manera més específica, l'enquesta administrada a l'alumnat ha permès assolir l'OE1 d'analitzar en quin grau la **pandèmia** ha afectat la **salut mental** dels infants de l'escola. Els resultats que s'han exposat en l'apartat anterior, han mostrat que les emocions més sentides pels infants durant el confinament han set, en primer lloc la ràbia i en segon lloc, la tristesa. Les explicacions que aquests donen al perquè han sentit tan intensament, en especial aquestes dues emocions, recauen en el fet que la majoria ha sentit ràbia i/o pena per no poder veure als amics, o companys d'escola, per no poder anar a l'escola, per pensar que hi havia gent o fins i tot algun familiar que s'havia mort per culpa de la **COVID-19**, etc. L'explicació al perquè quasi no han experimentat alegria durant el confinament segueix una tendència molt semblant a les explicacions sobre el perquè de la ràbia i la tristesa acabades d'exposar (vegeu pàg. 79, 11.7. Annex 7: Buidatge de les respostes de les enquestes administrades).

D'altra banda, les altres emocions han obtingut més divergència de justificacions, ja que per exemple, pel que fa a l'emoció de l'avorriment, els resultats han divergit segons com han passat el temps a casa. Aquí han influït diversos factors com la presència dels pares durant el confinament, les activitats i passatemps realitzats, etc. (vegeu pàg. 79, 11.7. Annex 7: Buidatge de les respostes de les enquestes administrades).

Pel que fa a l'enquesta administrada als progenitors dels alumnes de la mostra, ha permès assolir l'OE2, ja que s'ha pogut estudiar com han afectat les mesures de sanitat a la **Intel·ligència emocional** als alumnes del centre, en aquest cas, comparant una sèrie de conductes abans del confinament i durant aquest. Els resultats exposats anteriorment, indiquen que hi ha hagut una certa tendència a augmentar, i en conseqüència a empitjorar, certes conductes, en especial s'ha percebut un augment pel que fa a la falta de motivació, fins i tot per fer activitats que solien agradar als infants i també un augment de les rebequeries en aquests. Això podria ser degut a la ràbia, frustració, i/o tristesa sentida pels infants durant el confinament. Aquest canvi comportamental també podria estar justificat pel *Gràfic 6. Percentatge de percepció global sobre els efectes de la pandèmia*, on s'ha demostrat que l'aspecte considerat com a més afectat per culpa de la **pandèmia** ha estat la **salut mental** dels infants.

Finalment, l'OE3 de conèixer des del punt de vista de les famílies i del professorat com s'ha tractat l'educació emocional a les aules catalanes i a casa en situació de **pandèmia**, s'ha assolit gràcies a l'última part de l'enquesta administrada als progenitors i l'enquesta aplicada a les tutores dels infants. Amb aquestes enquestes s'ha obtingut informació sobre com s'ha tractat l'educació emocional a les aules catalanes i a casa en situació de pandèmia. Pel que fa als resultats de l'enquesta administrada als progenitors de l'alumnat, tot i que no ha set possible obtenir molta informació, ja que molts pares han respost que no han utilitzat cap recurs ni estratègia de gestió emocional, si és cert que la majoria ha optat per parlar amb ells més sobre com es sentien en una situació tan inesperada, novedosa, d'emergència i radical, com ha set el confinament domiciliari. A més inclús alguns han optat per buscar ajuda professional o seguir les recomanacions que les tutores havien ofert durant el confinament, essent, aquestes, recursos, metodologies o **estratègies** com videotrucades per parlar sobre la situació, recordatoris d'aplicar rutines i horaris, etc.

Amb tot això, veiem que gràcies a aquests objectius assolits, també s'han pogut contrastar i afirmar les hipòtesis que s'havien considerat en un principi.

Amb el que s'acaba de concloure, resulta evident l'afirmació de la primera hipòtesi plantejada, que suposava que les relacions humanes, una de les necessitats més vitals dels éssers humans, s'havien vist modificades, fins i tot molt afectades negativament degut a les **mesures sanitàries** implementades a conseqüència de la **pandèmia**, confirmant així també la suposició que les dimensions emocionals i vinculants de les persones resulten aspectes centrals per afrontar i gestionar la pandèmia de la **COVID-19** i essent la ràbia i la tristesa, emocions considerades negatives en aquest estudi, les emocions més presents en la mostra. En la mateixa línia, també s'ha demostrat que l'impacte en la salut mental ha set desigual segons el confort percebut a la llar. La salut mental s'ha vist menys afectada, almenys pel que fa a la seva percepció, en les persones que han mencionat haver tingut un confort agradable en el seu domicili, és a dir, les persones que s'han sentit "afortunades" o "privilegiades" al poder gaudir d'una llar en condicions, amb espai, jardí, inclús piscina i amb flexibilitat pel que fa a la seva jornada o modalitat de treball (vegeu pàg. 85, 11.7. Annex 7: Buidatge de les respostes de les enquestes administrades).

Finalment, tot i que no seria adequat generalitzar aquest resultat, ja que no existeix cap contrast, es pot entreveure que les escoles que utilitzen metodologies que tenen en compte el desenvolupament de la Intel·ligència emocional, ajuden en certa manera a frenar l'impacte en el **benestar subjectiu** dels infants. D'aquesta manera, encara que els resultats obtinguts, són bastants semblants a un dels estudis de referència, el de Johnson, Saletti-Cuesta i Tumas (2020), els infants de l'Escola Pia han obtingut resultats menys preocupants, divergint així en la gravetat de les conseqüències negatives detectades.

Això pot ser degut al fet que l'estil metodològic que utilitza l'Escola Pia d'Olot, els ha fet adquirir habilitats i competències per una bona gestió emocional i els ha protegit més contra els efectes de la **pandèmia** a nivell de **benestar subjectiu**, de manera que els seus alumnes possiblement estan més ben preparats per enfrontar-se a una situació d'emergència, sabent gestionar millor les seves emocions, ja que han desenvolupat des de petits millors habilitats i competències que promouen la capacitat de resiliència.

Com s'ha comentat abans, l'escola prioritza molt el bon desenvolupament de la Intel·ligència emocional. És més que evident la importància de l'Ecologia Emocional en el desenvolupament cognitiu, en l'aprenentatge i com a eina fonamental en la prevenció de conflictes d'ordre personal i interpersonal. En l'entorn actual, l'Ecologia Emocional que fomenta l'Escola Pia d'Olot, ajuda a formar persones resilients, que davant el futur, tinguin fortalesa interior, capaces de sortir enfortides de les dificultats i els reptes amb els que es trobaran.

A l'escola l'Ecologia Emocional es practica mitjançant metodologies vivencials i participatives, des de la realitat diària de l'aula i en totes les etapes de l'escola, i com s'ha vist, de manera telemàtica durant el confinament.

No podem oblidar que els objectius que l'Ecologia Emocional treballa són donar-nos eines que ens permetin enfrontar-nos amb serenitat als problemes que ens sorgeixin al llarg de la vida; fer-los comprendre més a fons la realitat que ens envolta i apropar-nos als altres des del compromís per un món millor; ajudar-los a ser conscients del seu cos i les seves emocions; i crear un clima més relaxat i serè a l'aula i a l'escola.

Tot i això, cal considerar el biaix del distanciament que presenta aquest estudi, ja que ja passat un temps considerable des del confinament, i per tant, l'impacte no ha set analitzat quan va succeir l'esdeveniment sobtat. Sí que és cert que encara ens trobem en situació de **pandèmia,** però no està sent tant radical com el del primer confinament que va ser el més llarg i la novetat. Per aquesta raó, hauria estat ideal realitzar l'estudi en el moment que ens van confinar que és quan les emocions i els records haurien estat més frescos.

Una altra limitació que s'ha observat a partir de la reflexió final que d'aquest estudi ha set la dimensió temporal i personal de l'estudi. Els resultats haguessin set més satisfactoris, i l'estudi de més qualitat, si s'hagués pogut comptar amb més temps per realitzar sobretot la part més analítica, és a dir, si s'hagués gaudit de més temps per a recollir més dades, augmentat la mostra amb més participants, més varietat d'edat, de diferents centres educatius i més temps per la posterior anàlisi i discussió, ja que en conseqüència la mostra hauria set més gran, més variada, amb més possibilitat de contrast i els resultats més vàlids i

fiables. A més aquest fet també s'ha magnificat pel fet que aquest estudi l'ha realitzat una sola persona sense un equip d'investigació.

Així doncs, hauria estat ideal realitzar l'estudi amb una mostra més gran que comptés amb diversitat d'edats, de centres amb diferents estils educatius metodològics emprats amb el seu alumnat, i inclús més diversitat de municipis o països, ja que la mostra participant emprada en aquest estudi no permet extrapolar ni generalitzar els resultats. També seria interessant estudiar l'objecte d'estudi de manera longitudinal, a més seria oportú comptar amb col·laboració d'altres professionals per fer-ho possible. Seria ideal tenir en compte tot això per a futures investigacions o per una continuació d'aquesta.

Una altra limitació a mencionar és la manca de dades prèvies sobre la temàtica principal que té aquest estudi, sobretot pel que fa als efectes que pot provocar una **pandèmia** mundial com la que s'ha viscut sobre la Intel·ligència emocional en la població infantil. Si és cert, com s'ha mostrat en aquest estudi, el clar interés, implicació i curiositat de molts dels experts per conèixer i descriure la pandèmia de la **Covid-19**, però van adreçats més a l'explicació de la situació viscuda i no tant a la preocupació que hauria de generar els efectes sobre la salut mental que aquesta crisi ha provocat.

També caldrà considerar, en futures investigacions, el context, l'entorn i els recursos existents, com les possibles desigualtats que se'n deriven d'aquests. En alguns alumnes de la mostra, tal com han indicat les tutores (vegeu pàg. 85, 11.7. Annex 7: Buidatge de les respostes de les enquestes administrades), ha costat comunicar-se amb ells per falta de recursos, i sovint, eren els que més ho necessitaven.

En relació a aquest fet, Álvarez, Gardyn, Iardelevsky, i Rebello (2020) també contemplen la preexistència de bretxes en l'accés a recursos digitals. Cal, doncs, tenir en compte la invisibilització de les condicions reals de la població, les decisions vertiginoses dels nivells de govern centrals combinat amb l'heterogeneïtat de les resolucions a nivell institucional i a nivell de grup escolar evidencien aspectes d'aprofundiment de la segmentació educativa.

Així doncs, és per tot el conjunt d'aquest estudi, però sobretot gràcies a l'apartat de resultats, que es pot afirmar que s'ha pogut donar resposta a les preguntes d'investigació que han anat sorgint al llarg del treball.

A més, s'ha fet evident que són molts els professionals interessats per abordar l'impacte en la salut mental i per orientar i guiar les accions en el camp de la salut mental en context d'epidèmies. Recentment, davant la **COVID-19**, l'OMS va elaborar una sèrie de missatges per donar **suport** al **benestar mental i psicosocial** orientat a diferents grups i recalcant buscar informació en fonts

fiables, indagar històries positives de persones que s'ha recuperat de la COVID-19, o mantenir rutines diàries. Per sort, en el nostre context, és elevat el nombre ja existent de recomanacions per reduir l'impacte en la salut mental, com les diverses guies i recomanacions mencionades en la fonamentació teòrica en l'inici d'aquest estudi com poden ser les *Recomanacions i recursos per a la gestió i l'acompanyament emocional de la infància i l'adolescència en espais educatius i de lleure, durant l'epidèmia de COVID-19* que ofereix el Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya. (2020).

Emergeix, doncs, també un sentit de responsabilitat i cura juntament amb la valoració de la dimensió social de les persones i la possibilitat de reflexionar sobre les conseqüències d'una situació d'aïllament social.

Cal remarcar la importància de considerar l'impacte de les polítiques públiques, especialment de l'aïllament social, enfront de la **pandèmia** en la dimensió afectiva i vincular de les persones. Així mateix, ressalten la necessitat de dissenyar **estratègies** per disminuir la incertesa amb l'objectiu de millorar la salut de la població, considerant les desigualtats socials. D'altra banda, la solidaritat, la consciència social i l'empatia enteses com a conseqüències positives de la **COVID-19** a la població, podrien ser valors que contribueixin a l'acceptació i a l'acompliment de mesures de prevenció, reduint probablement l'impacte en la salut mental. Així, aquests resultats podrien contribuir al disseny de mesures per afrontar la pandèmia de la COVID-19 i les seves conseqüències.

Cal, doncs, recordar les intencions de contribuir, ajudar o aportar nous coneixements a la comunitat investigadora que busca aquest estudi.

És evident que els resultats obtinguts en aquest estudi han permès, com s'acaba d'exposar, la comparació de resultats amb altres estudis de referència sobre la temàtica i ha ajudat a reflexionar sobre les conseqüències negatives que pot generar una situació d'emergència com la viscuda per la **pandèmia** de la **COVID-19**, sense oblidar que aquest amb aquest estudi s'ha aconseguit indagar quines **estratègies** proposen professionals experts per vetllar pel **benestar subjectiu** dels nens i les nenes gràcies a la fonamentació teòrica realitzada a l'inici d'aquest estudi, fet que pot ajudar a afrontar alguna altra possible situació d'emergència en algun futur.

Així doncs, amb aquest estudi, juntament amb les altres investigacions mencionades al llarg del treball enfocades a donar una resposta o almenys una explicació als efectes de la **pandèmia**, es pretén ajudar a obrir o plantejar-se en un futur diverses perspectives encarades a reforçar el **benestar subjectiu** i integral de les persones per aportar **estratègies** i **recursos** que previnguin i pal·liïn els possibles efectes negatius en qualsevol context o situació

d'emergència, però sobretot en la població infantil, considerat com un col·lectiu molt vulnerable a patir conseqüències sobre la salut mental.

Fets tan inesperats com ha set la pandèmia de la **COVID-19** de segur que han fet replantejar la finalitat, les tasques, rols, actituds i valors que cal desenvolupar en moltes de les professions existents, sobretot les de l'àmbit sanitari i educatiu. Serà primordial ajudar a validar les emocions que puguin estar emergint en la població sencera, i sobretot en la població infantil, ja que aquests encara no disposen d'unes habilitats comunicatives prou eficients per expressar el que senten, ni una integral **Intel·ligència emocional** desenvolupada, sent la via conductual la via més útil que possiblement han tingut per gestionar aquesta situació. Cal explicar-los que és normal el que poden estar experimentant, cal dedicar un espai per parlar sobre la salut mental, cal oferir i crear un espai de comunicació obert, tranquil i transparent, cal que ells aprenguin a desenvolupar la seva intel·ligència emocional perquè siguin capaços d'identificar, reconèixer, expressar i gestionar el que senten.

Seria molt gratificant assebentar-se que aquest estudi ha set un impuls o un referent que ha servit per conscienciar a la població sobre l'existència d'aquesta problemàtica i que ha ajudat a plantejar-se i a augmentar l'interès i motivació per poder donar-hi una resposta i provenir de recursos i **estratègies** per resoldre-la.

La continuació d'aquesta línia d'investigació de manera longitudinal, o el plantejament de noves línies que segueixin l'interès de la temàtica d'aquest estudi, també permetria veure si els efectes negatius de la **pandèmia** sobre la salut mental s'han mantingut en el temps, han remès, han millorat o per contra s'han magnificat encara més.

Espada, Orgilés, Piqueras i Morales (2020) també afirmen que la psicologia té un paper molt rellevant davant la crisi generada per la **COVID-19**. L'afrontament d'aquesta **pandèmia** posa a prova la nostra capacitat d'adaptació individual i col·lectiva. Com a ciència del comportament, la psicologia té la funció de predir com afectaran les persones els nombrosos canvis produïts per aquesta crisi i de reduir el seu impacte emocional promovent conductes adaptatives davant un nou context. Cal fer evident i mostrar a la població com pot afectar aquesta situació, fins ara desconeguda, a la població infantil i adolescent per aprendre i exposar com prevenir l'impacte emocional en nens i adolescents i per ajudar a conèixer com s'ha d'intervenir.

A més, és recomanable que les dimensions evidenciades en aquest estudi, així com el seu **impacte** subjectiu, **psicològic** i social entre els diversos grups poblacionals, siguin considerades en la planificació de polítiques per afrontar la **COVID-19.**

Així doncs, els resultats obtinguts d'aquest estudi també tenen la intenció de nodrir i aportar nous coneixements pedagògics, ja sigui per a la millora de l'educació, per millorar a desenvolupar noves competències en la formació del psicopedagog en situacions d'emergència, per visibilitzar i oferir **estratègies** o **recursos** efectius, per nodrir també altres projectes que s'estiguin duent a terme en altres centres educatius per l'educació emocional o, específicament, sobre la salut mental, etc.

Per això, caldrà tenir en compte els docents, el pes ara recau sobre ells. Cal que els professionals esdevinguin persones molt versàtils degut a la inestabilitat que possiblement ens depara el futur, per això, tornar a remarcar la importància que caldrà un treball en xarxa considerable per poder fer front conjuntament a qualsevol situació d'emergència que pugui sorgir. Els professionals de l'educació són una part fonamental i vital pel desenvolupament òptim d'una persona, també cal tenir cura d'ells.

Cal que ara més que mai aconseguir un treball en xarxa, coordinat i cooperatiu. Caldrà que disposem d'administracions que hagin entès el missatge, i que ens proveeixin de confiança, **suport, estratègies** i eines, coses que sovint no s'aconsegueixen només a cop de decret.

Després de la quarantena, si es promouen hàbits saludables i es proporcionen els suports necessaris per part dels cuidadors, és esperable que la majoria de nens i adolescents recuperin el seu funcionament normal (Barlett et al., 2020). Si bé és possible que una minoria pugui necessitar tractament psicològic després del confinament, especialment els que ja presentaven problemes psicològics (traumes previs, ansietat o depressió, etc.), trastorns del desenvolupament o aquells amb cuidadors amb inestabilitat econòmica o psicopatologia prèvia. Els nens separats dels seus cuidadors durant la **pandèmia** (bé per la infecció o hospitalització de l'infant o dels seus cuidadors) o que han patit la pèrdua d'un ésser estimat seran més propensos a presentar problemes psicològics, por a la infecció i ansietat de separació, per la qual cosa possiblement necessitaran atenció psicològica especialitzada.

Caldrà, doncs, seguir lluitant per promoure la salut mental de tota la població.

10. Referències bibliogràfiques

ABC España. (2021, març 23). Errejón lleva el problema de la salud mental al Congreso. *ABC.* https://www.abc.es/espana/abci-errejon-lleva-problema-salud-mental-congreso-202103171006_video.html?ref=https:%2F%2Fwww.google.com%2F

Alocución de apertura del Director General de la OMS en la rueda de prensa sobre la COVID-19. Organización Mundial de la salud. [Declaración en internet] 2020. 11 de marzo. https://www.who.int/es/dg/speeches/detail/who-director-general-s-opening-remarks-at-the-media-briefing-on-covid-19---11-march-2020

Álvarez, M., Gardyn, N., Iardelevsky, A. i Rebello, G. (2020). Segregación educativa en tiempos de pandemia: Balance de las acciones iniciales durante el aislamiento social por el Covid-19 en Argentina. *Revista Internacional de Educación para la Justicia Social*, *9*(3), 25-43.

Brazendale, K., Beets, M. W., Weaver, R. G., Pate, R. R., Turner-McGrievy, G. M., Kaczynski, A. T., Chandler, J. L., Bohner, A. i Von Hippel, P. T. (2017). Understanding differences between summer vs. school obesogenic behaviors of children: The structured days hypothesis. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity, 14*(1). https://doi.org/s12966-017-0555-2

Brooks, SK., Webster, RK., Smith, LE., Woodland, L., Wessely, S., Greenberg, N. i Rubin G. J. (2020). The psychological impact of quarantine and how to reduce it: rapid review of the evidence. Lancet 2020; 395(10227):912-920.

Castillo, L., González J., Maldonado, A., Gabriella, M. i Carina, A. (2020). *Aprender en casa: estrategias para padres sobre cómo favorecer la autonomía de los niños en el aprendizaje escolar en tiempos de pandemia* (Doctoral dissertation, Universidad Católica de Córdoba).

Clemente, A. (2020). ¿Para qué sirve la escuela? Reflexiones sociológicas en tiempos de pandemia global. *Revista de Sociología de la Educación-RASE*, *13*(2), 145-155.

Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya. (2020). Recomanacions i recursos per a la gestió i l'acompanyament emocional de la infància i l'adolescència en espais educatius i de lleure, durant l'epidèmia de COVID-19. *Juny de 2020.* https://www.barcelona.cat/covid19/sites/default/files/2020-06/Guia-Acompanyament-emocional-NNA_COVID-19-1.pdf

Departament d'ensenyament (2017). Currículum. Educació primària. *Barcelona: Generalitat de Catalunya*.

http://educacio.gencat.cat/web/.content/home/departament/publicacions/collecci ons/curriculum/curriculum-ed-pimaria.pdf

Duan, L. i Zhu, G. (2020). Psychological Interventions for people Affected by the COVID-19 Epidemic. Lancet Psychiatry, 7 (4): 300-302.

Educación Pública del Ministerio de Educación (2020). *Instrumentos para medición de condiciones socioemocionales: Questionario para el alumno de Educación parvularia a 2do básico. https://accioneducar.cl/wp-content/uploads/2020/07/Instrumentos-para-medicio%CC%81n-de-condiciones-socioemocionales.pdf*

Escola Pia Olot. 2021. *Escola Pia Olot.* https://olot.escolapia.cat/

Escola Pia Olot. 2021. *Escola Pia Olot: Persona i món.* https://olot.escolapia.cat/persona-i-mon/

Escola Pia Olot. *PLA DE CONTINGÈNCIA DEL CURS 2020-2021.* (2021).

Espada, J. P., Orgilés, M., Piqueras, J. A., i Morales, A. (2020). Las buenas prácticas en la atención psicológica infanto-juvenil ante el COVID-19. *Clínica y Salud*, *31*(2), 109-113.

Facultat de Psicologia i Logopèdia de la Universitat de València. (2020). Aspectos éticos y legales en el desarrollo del Trabajo Fin de Grado. https://www.uv.es/webpsico/TFG/comunes/Aspectos_eticos_sp.pdf

Fernando, T. (2020). Derecho a la educación en tiempos de pandemia. *Material audiovisual aportado por el Centro de Producción Multimedial (CEPROM).* http://sedici.unlp.edu.ar/bitstream/handle/10915/107686/Documento_completo.pdf?sequence=1

Gagliardi, V. (2020). Desafíos educativos en tiempos de pandemia. *Questión*.

García, J. (2015). *Pirámide de Maslow: la jerarquía de las necesidades humanas: Analizando uno de los artefactos teóricos m4ás famosos: la jerarquía de necesidades*. https://psicologiaymente.com/psicologia/piramide-de-maslow

Johnson, M. C., Saletti-Cuesta, L., i Tumas, N. (2020). Emociones, preocupaciones y reflexiones frente a la pandemia del COVID-19 en Argentina. *Ciência & Saúde Coletiva*, *25*, 2447-2456.

Rodríguez, D. (2018). El projecte d'investigació. A J. Meneses (Coord.), *Intervenció educativa basada en evidències científiques* (2a ed., pp. 1-76). Barcelona: UOC.

Sangrà, A., Badia, A., Cabrera, N., Espasa, A., Fernández, M., Guàrdia, L., Guasch, T., Guitert, M., Maina, M., Raffahelli, J., Romero, M. i Romeu, T. (2020). Decálogo para la mejora de la docencia *online.* http://openaccess.uoc.edu/webapps/o2/bitstream/10609/122307/1/9788491807766_no_venal.pdf

Sprang, G. i Silman, M. (2013). Posttraumatic stress disorder in parents and youth after health-related disasters. *Disaster Medicine and Public Health Preparedness, 7(1), 105-110*. https://doi.org/10.1017/dmp.2013.22

Stankovska, G., Memedi, I. i Dimitrovski, D. (2020) Coronavirus COVID-19 Disease, mental Health and Psychosocial Support. Society Register 2020; 4(2):33-48.

Torres, A. (2017). Los 7 tipos de muestreo y su uso en las Ciencias [Apunt en blog]. https://psicologiaymente.com/miscelanea/tipos-de-muestreo

Valero, S. (s.d.). L'informe d'investigació. Barcelona: UOC.

Vásquez-Villegas, M. (2021). Acompañamiento socioemocional en pandemia: tutorías PACE a estudiantes de cuarto año medio. *Revista Saberes Educativos*, (6), 95-115.

11. Annexos

11.1. Annex 1: Full informatiu

Hola, sóc la Marina Crusellas Pérez i sóc estudiant del Màster en Psicopedagogia de la UOC. Per tal de poder assolir els objectius del meu Treball Final de Màster, m'agradaria molt poder comptar amb la vostra col·laboració. Per això, necessito la seva autorització perquè em permeti fer-vos partícipis a vosaltres i al vostre/a nen/a en aquest estudi.

Primer de tot m'agradaria compartir amb vosaltres la motivació que m'ha portat a realitzaraquest estudi. Per això, us deixo una petita introducció per situar la temàtica i la justificació del meu TFM:

> Degut a la situació actual, causada per la pandèmia mundial del Covid-19, és innegable pensar que les relacions humanes, una de les necessitats més vitals delséssers humans, s'han vist modificades, fins i tot molt afectades. És per això que m'agradaria assolir l'objectiu d'explorar els sentiments i expectatives que genera la COVID-19 durant la pandèmia i més específicament, conèixer en quin grau lesmesures de seguretat que s'estan aplicant a tota la població, i en concret a les escoles, estan afectant la gestió emocional i les a habilitats socials dels infants a més d'obtenir informació sobre les tècniques per a la gestió i l'autoregulació de les diverses emocions a les aules i a casa, en funció de l'orientació, l'assessorament i la intervenció psicopedagògica que desenvolupa el professionalde la Psicopedagogia en context de pandèmia, a partir d'una enquesta que permetila recollida de dades quantitatives, reforçades amb l'ajuda informació qualitativa.

Amb aquestes intencions, doncs, a continuació se'ls passarà el consentiment informat. L'única finalitat de fer-vos firmar aquest document és informar a les persones de qui es recullen les dades, o en aquest cas també als seus representants legals, que al firmar aquest document permeten que les vostres dades i les dels seus fills o menors representats s'utilitzin per l'estudi. La participació en l'enquesta garantirà en tot moment el vostre anonimat, la confidencialitat i la protecció de les dades.
Cal tenir en compte que, l'ús que pugui fer-se d'aquest document, així com de les dades recollides, són responsabilitat només nostre.

Olot, 19 d'Abril del 2021.

Moltes gràcies per avançat,
Marina.

11.2. Annex 2: DECLARACIÓ DE CONSENTIMENT INFORMAT MENORS

TREBALL FINAL DE MÀSTER UNIVERSITARI EN PSICOPEDAGOGIA

Aquest document vol informar-vos sobre un treball (d'ara en endavant en direm "Estudi") al que us convidem a participar. Aquest Estudi el duu a terme un/a estudiant en el marc de l'assignatura del Treball Final de Màster i ha sigut aprovat pel professorat responsable de l'assignatura. La nostra intenció és que rebeu la informació correcta i suficient per a què pugueu decidir si accepteu o no participar en aquest Estudi. Us demanem que llegiu aquest document amb atenció i que ens formuleu els dubtes que tingueu.

Títol de l'estudi: **Estudi i reflexió sobre els efectes en la gestió emocional dels infants en context de pandèmia.**

Objectiu de l'estudi: En aquest Estudi el que volem és explorar els sentiments i expectatives que ha genera la COVID-19 durant la pandèmia i més específicament, conèixer en quin grau les mesures de seguretat que s'estan aplicant a tota la població, i en concret a les escoles, estan afectant la gestió emocional i les a habilitats socials dels infants. Per a fer-ho, volem analitzar i mostrar, a partir d'una enquesta mixta que permeti la recollida de dades quantitatives, reforçades amb l'ajuda informació qualitativa, la visió de com la present la gestió i les mesures de seguretat que s'estan aplicant a tota la població, i en concret a les escoles en context de pandèmia, estan afectant el desenvolupament òptim de la intel·ligència emocional, és a dir a la correcta gestió de les emocions dels infants, al desenvolupament del seu autoconcepte, de la seva autoestima, de les seves habilitats relacionals i socials, etc.

Responsable de l'estudi: Marina Crusellas Pérez

MANIFESTO QUE HE ESTAT INFORMAT/DA DE LES QÜESTIONS SEGÜENTS RELACIONADES AMB L'ESTUDI:

- La participació en aquest estudi és voluntària i, si en qualsevol moment desitjo canviar la meva decisió, puc retirar el meu consentiment en qualsevol moment.
- La participació dels menors en aquest estudi consisteix a respondre una enquesta per conèixer els sentiments, emocions i expectatives generades degut a la Covid-19, amb l'ajuda dels professors i tutors de l'Escola Pia d'Olot. La persona Responsable del tractament de les dades personals del menor al meu càrrec és la Marina Crusellas Pérez.
- Les dades del menor seran recollides i tractades amb finalitats exclusives docents i d'investigació i sense ànim de lucre.
- Les dades del menor seran anonimitzades, de manera que no es podrà conèixer la identitat del menor a partir de les dades que es recullin.
- Es guardarà secret sobre la informació personal que facilito, i només es farà servir amb finalitat docent i d'investigació en el marc d'aquest Estudi, de manera que el menor no es pugui identificar en els resultats de l'estudi.
- Seguint el principi de minimització, només es recolliran les dades mínimes que siguin necessàries per portar a terme l'Estudi, i una vegada hagi acabat la finalitat docent o de recerca que es derivi d'aquest estudi, es destruirà tota la informació de caràcter personal que hagi facilitat de forma definitiva.
- El menor al qual represento ha estat informat mitjançant una full informatiu, a més de l'explicació sobre el procediment per realitzar l'enquesta que trobarà a l'inici d'aquesta, sobre l'Estudi, la seva finalitat i les dades que es recolliran, i ha consentit a participar en aquest Estudi.
- En el cas que l'estudi requereixi recollir dades d'imatge/so/vídeo, que no és el cas, del menor a càrrec meu, aquestes dades es recolliran a través dels mitjans de gravació que utilitzi l'estudiant, i només es faran servir amb la finalitat de realitzar la investigació en el marc de l'Estudi. Aquestes gravacions només es duraran el temps necessari i indispensable per a l'elaboració del treball, i no rebré cap contraprestació econòmica.

- En el cas que l'estudi requereixi recollir dades d'imatge/so/vídeo, que no és el cas, del menor a càrrec meu, aquestes dades d'imatge/so/vídeo es faran servir per a l'Estudi respectant la normativa aplicable i en cap cas suposaran una intromissió il·legítima ni una vulneració dels drets a l'honor, intimitat personali pròpia imatge del menor a càrrec meu.

- El tractament de les dades de caràcter personal de tots els subjectes participants s'ajustarà al que es disposa al Reglament General de Protecció de Dades (UE) 2016/679 i a la Llei Orgànica 3/2018 de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals. D'acord amb el que s'estableix en aquesta legislació, podeu exercir els drets d'accés, modificació, oposició i supressió de les dades de caràcter personal del menor a càrrec vostre dirigint-vos al Responsable del tractament a través dels canals de contacte establerts.

AUTORITZACIÓ A PARTICIPAR A L'ESTUDI:

Autoritzo a la Sra. Marina Crusellas Pérez, responsable de l'estudi, amb DNI número 77924179H i correu electrònic personal marinacrusellas@uoc.edu, estudiant de l'assignatura del Treball Final de Màster (TFM) del Màster en Psicopedagogia de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) perquè tracti les dades de caràcter personal facilitades corresponents al menor al qual represento, per a la realització de la recerca descrita en el marc de l'Estudi indicat. A la taula següent es resumeix de manera esquemàtica com es tractaran aquestes dades:

Informació bàsica sobre protecció de dades personals	
Responsable del tractament	Marina Crusellas Pérez. G-mail: marinacrusellas@uoc.edu Telèfon mòbil: 672795023
Finalitats	- Dur a terme les activitats de recerca detallades al marc de l'Estudi
Legitimació	- Consentiment del pare/mare o tutors legals del menor interessat
Destinataris	Les seves dades seran utilitzades únicament per la Marina Crusellas Pérez i no es comunicaran a tercers sense el seu consentiment, excepte en el supòsits previstos per la llei.
Drets dels interessats	Podreu exercitar el vostre dret d'accés, rectificació, suspensió, oposició, portabilitat i limitació enviant un correu electrònic a marinacrusellas@uoc.edu, adjuntant una fotocòpia del DNI o document acreditatiu de la seva identitat.
Informació addicional	Podeu revisar la informació addicional sobre el tractament de les dades personals a l'apartat següent.

A_____, a____de_____20

Firma

11.3. Annex 3: DECLARACIÓ DE CONSENTIMENT INFORMAT ADULTS

TREBALL FINAL DE MÀSTER UNIVERSITARI EN PSICOPEDAGOGIA

Aquest document vol informar-vos sobre un treball (d'ara en endavant en direm "Estudi")al que us convidem a participar. Aquest Estudi el duu a terme un/a estudiant en el marc del'assignatura del Treball Final de Màster i ha sigut aprovat pel professorat responsablede l'assignatura. La nostra intenció és que rebeu la informació correcta i suficient per a què pugueu decidir si accepteu o no participar en aquest Estudi. Us demanem que llegiu aquest document amb atenció i que ens formuleu els dubtes que tingueu.

Títol de l'estudi: **Estudi i reflexió sobre els efectes en la gestió emocional dels infants en context de pandèmia.**

Objectiu de l'estudi: En aquest Estudi el que volem és explorar els sentiments, emocions i expectatives que ha genera la COVID-19 durant la pandèmia i més específicament, conèixer enquin grau les mesures de seguretat que s'han aplicat estan afectant la gestió emocional iles a habilitats socials dels infants. Per a fer-ho, volem analitzar i mostrar, a partir d'una enquesta mixta que permeti la recollida de dades quantitatives, reforçades amb l'ajuda informació qualitativa, la visió de com la present la gestió i les mesures de seguretat que s'estan aplicant a tota la població, i en concret a les escoles en context de pandèmia, estan afectant el desenvolupament òptim de la intel·ligència emocional, és a dir a la correcta gestió de les emocions dels infants, al desenvolupament del seu autoconcepte, de la seva autoestima, de les seves habilitats relacionals i socials, etc. Perfer-ho, és necessari conèixer també el punt de vista del professorat i de les famílies persaber com s'ha tractat l'educació emocional a les aules i a casa en situació de pandèmia.

Responsable de l'estudi: Marina Crusellas Pérez

MANIFESTO QUE HE ESTAT INFORMAT/DA DE LES QÜESTIONS SEGÜENTS RELACIONADES AMB L'ESTUDI:

- La meva participació en aquest estudi és voluntària i, si en qualsevol moment desitjo canviar la meva decisió, puc retirar el meu consentiment en qualsevol moment.
- La participació en aquest estudi consisteix en respondre una enquesta per conèixer el punt de vista del professorat i de les famílies per saber com s'ha tractat l'educació emocional a les aules i a casa en situació de pandèmia.
- La persona Responsable del tractament de les meves dades personals és la Marina Crusellas Pérez.
- Les meves dades personals seran recollides i tractades amb finalitats exclusivament docents i d'investigació i sense ànim de lucre.
- Les meves dades seran anonimitzades, de manera que no es podrà conèixer la meva identitat a partir de les dades que es recullin.
- Es guardarà secret sobre la informació personal que facilito, i només es farà servir amb finalitat docent i d'investigació en el marc d'aquest Estudi, de manera que no se'm pugui identificar en els resultats de l'estudi.
- Seguint el principi de minimització, només es recolliran les dades mínimes que siguin necessàries per portar a terme l'Estudi, i una vegada hagi acabat la finalitat docent o de recerca que es derivi d'aquest estudi, es destruirà tota la informació de caràcter personal que hagi facilitat de forma definitiva.

- He estat informat/da mitjançant mitjançant una full informatiu, a més de l'explicació sobre el procediment per realitzar l'enquesta que trobarà a l'inici d'aquesta, sobre l'Estudi, la seva finalitat i les dades que es recolliran, i ha consentit a participar en aquest Estudi.

- En el cas que l'estudi requereixi recollir dades d'imatge/so/vídeo, no és el cas, aquestes dades es recolliran a través dels mitjans de gravació que utilitzi l'estudiant, i només es faran servir amb la finalitat de realitzar la investigació en el marc de l'Estudi. Aquestes gravacions només duraran el temps necessari i indispensable per a l'elaboració del treball, i no rebré cap contraprestació econòmica.

- En el cas que l'estudi requereixi recollir dades d'imatge/so/vídeo, no és el cas, aquestes dades d'imatge/so/vídeo es faran servir per a l'Estudi respectant la normativa aplicable i en cap cas suposaran una intromissió il·legítima ni una vulneració dels drets al meu honor, intimitat personal i pròpia imatge.

- El tractament de les dades de caràcter personal de tots els participants s'ajustarà al que es disposa al Reglament General de Protecció de Dades (UE) 2016/679 i a la Llei Orgànica 3/2018 de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals. D'acord amb el que s'estableix en aquesta legislació, podeu exercir els drets d'accés, modificació, oposició i supressió de les vostres dades de caràcter personal dirigint-vos al Responsable del tractament, identificat a continuació i a través dels canals de contacte establerts.

AUTORITZACIÓ A PARTICIPAR A L'ESTUDI:

Autoritzo a la Sra. Marina Crusellas Pérez, responsable de l'estudi, amb DNI número 77924179H i correu electrònic personal marinacrusellas@uoc.edu, estudiant de l'assignatura del Treball Final de Màster (TFM) del Màster en Psicopedagogia de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) perquè tracti les meves dades de caràcter personal facilitades per a la realització de la recerca descrita en el marc de l'Estudi indicat. A la taula següent es resumeix de manera esquemàtica com es tractaran aquestes dades:

Informació bàsica sobre protecció de dades personals	
Responsable del tractament	Marina Crusellas Pérez. G-mail: marinacrusellas@uoc.edu Telèfon mòbil: 672795023
Finalitats	- Dur a terme les activitats de recerca detallades al marc de l'Estudi
Legitimació	- Consentiment de l'interessat.
Destinataris	Les seves dades seran utilitzades únicament per la Marina Crusellas Pérez i no es comunicaran a tercers sense el seu consentiment, excepteen el supòsits previstos per la llei.
Drets dels interessats	Podreu exercitar el vostre dret d'accés, rectificació, suspensió, oposició, portabilitat i limitació enviant un correu electrònic a *marinacrusellas@uoc.edu,* adjuntant una fotocòpia del DNI o document acreditatiu de la seva identitat.
Informació addicional	Podeu revisar la informació addicional sobre el tractament de les dades personals al'apartat següent.

A_____, a____de_____20

Firma:

11.4. Annex 4: Enquesta administrada als alumnes

Estudi i reflexió sobre els efectes en la gestió emocional dels infants en context de pandèmia

Hola,

Sóc la Marina Crusellas, estic realitzant un estudi per conèixer millor quines emocions heusentit més durant el confinament.

Aquesta enquesta consta d'una primera part on cal que poseu la vostra edat i el gènere.

A continuació, et presentem diferents cares que expressen diferents emocions juntamentamb un termòmetre.

Si us plau, pinta en els termòmetres la intensitat de les teves emocions sentides durant elconfinament.

Per exemple: si el teva emoció va ser petita, pintes a la part inferior del termòmetre, si vamolt intensa marques a la part superior del termòmetre.

A més, si voleu, a baix s'ha deixat un espai en blanc per si voleu explicar el perquè.

Al final, haureu de realitzar un dibuix que representi el vostre confinament i explicar el significat d'aquest.

Us agrairem la vostra participació en aquesta enquesta, la qual garantirà el vostreanonimat, la confidencialitat i la protecció de les dades.

1. Edat

_____

2. Gènere

- ◯ Masculí
- ◯ Femení
- ◯ No binari

3. Alegria

Pinta en el termòmetre el grau de la intensitat d'aquesta emoció sentida durant elconfinament

Per què?

4. Tristesa

Pinta en el termòmetre el grau de la intensitat d'aquesta emoció sentida durant elconfinament

Per què?

5. Por

Pinta en el termòmetre el grau de la intensitat d'aquesta emoció sentida durant elconfinament

Per què?

6. Avorriment

Pinta en el termòmetre el grau de la intensitat d'aquesta emoció sentida durant elconfinament

Per què?

7. Ràbia

Pinta en el termòmetre el grau de la intensitat d'aquesta emoció sentida durant elconfinament

Per què?

8. Preocupació

Pinta en el termòmetre el grau de la intensitat d'aquesta emoció sentida durant elconfinament

Per què?

9. Fes un dibuix que representi el teu confinament. És un dibuix totalment lliure, podeu dibuixar el que vulgueu ensenyar del vostre confinament, pot ser un record feliç, alguna anècdota, alguna situació peculiar viscuda a casa, etc.

1O. Explica què significa el teu dibuix.

11.5. Annex 5: Enquesta administrada als progenitors o tutors legals

Estudi i reflexió sobre els efectes en la gestió emocional dels infants en context de pandèmia

Benvolgut, benvolguda,

Sóc la Marina Crusellas, estic realitzant un treball final de Màster, sota la temàtica de l'Educació i la gestió emocional, que pretén descobrir en quin punt es troben actualment les necessitats emocionals de l'alumnat (interpersonals i intrapersonals), a més d'obtenir informació sobre les tècniques per a la gestió i l'autoregulació de les diverses emocions ales aules i a casa.

L'11 de Març de 2020 l'OMS va realitzar una sèrie de declaracions on va decretar l'estat dePandèmia. Les raons remunten a què en les dues anteriors setmanes el nombre de casos de COVID-19 fora de la Xina es van multiplicar per 13, i el nombre de països afectats es va triplicar. Així doncs, les declaracions es van centrar al voltant de quatre punts clau. El primer, calia preparar-se i estar a punt; el segon, era, i segueix sent, primordial: detectar, protegir i tractar; el tercer, es busca reduir la transmissió; i quart, hem d'innovar i aprendre.

Un esdeveniment tan disruptiu genera diversos efectes en la salut de la població, sobretot en la salut mental. Moltes persones, no han sabut com afrontar aquesta situació d'emergència (Johnson, Saletti-Cuesta i Tumas, 2020). A més, prioritzant la salut física en aquests moments, han descuidat o no s'han parat a pensar la seva salut mental. Aquest fetens ha fet ser conscients que molts de nosaltres no disposem dels recursos per adquirir les habilitats i competències necessàries per aprendre a fer-ho, i molt menys ara.

Les mesures sanitàries aplicades a la població han suposat molts reptes a la societat, fent reconfigurar tots els aspectes de la vida quotidiana però sobretot als sistemes educatius a nivell global (Clemente, 2020). L'educació s'ha hagut d'afrontar a un escenari inèdit (Galdiari, 2020). Abans les aules eren el primer espai on s'aprenia a socialitzar, és on un infant es descobreix a si mateix, es relaciona entre iguals, crea la seva personalitat, aprèn aidentificar i a gestionar les nostres emocions, a conèixer-se i a reconèixer-se, entre d'altres,convertint-se així en el niu de la intel·ligència emocional. Ara l'escenari ha canviat per complet, la majoria de centres ha optat per impartir classes online, treballant tots els continguts acadèmics a través d'una pantalla, però, i la part socialitzadora i reguladora que ofereix l'educació presencial, i els beneficis que comporta en el benestar integral de l'infantcompartir un espai amb diferents persones? És evident que alguna sèrie de conseqüències ha hagut de generar.

Per conèixer millor les conseqüències des del punt de vista de les famílies, us agrairem la vostra participació en aquesta enquesta, la qual garantirà l'anonimat, la confidencialitat i laprotecció de dades vostres i del vostre fill o la vostra filla.

En aquesta enquesta hi trobareu una primera part on caldrà indicar el nombre de fills, l'estat civil, l'estat i la modalitat laboral durant el confinament, l'habitatge més habitual delseu fill en el període de confinament, si aquest va ser compartit amb la resta de germans en cas de tenir-ne i si han viscut la mort d'un familiar i/o conegut de l'infant durant el confinament.

En la segona part se'ls demanarà informació sobre els canvis emocional que hagin percebut i/o identificat en el seu fill o filla durant el confinament, en comparació abans dela pandèmia.

Finalment, també es pretén conèixer quin aspecte de la vida del seu fill o filla creuen ques'ha vist més afectat durant el confinament i si han utilitzat, han buscat o se'ls hi ha proporcionat algun recurs o estratègia a casa per gestionar les emocions dels seus fills.

Només cal que respongui un representant dels progenitors o tutors legals de l'alumne/a, aser possible amb qui hagi compartit habitatge durant el confinament en cas de separació.

La realització d'aquesta enquesta no us ocuparà més de 15 minuts.

*Obligatori

Primera part

En aquesta part se'ls demanarà una sèrie de preguntes relacionades amb la situació familiar del vostre fill o la vostra filla.

1. Nombre de fills (Número) *

_____

2. Estat civil del progenitor representant durant el confinament *

- ( ) Casat amb l'altre progenitorSeparat
- ( ) sense parella
- ( ) Vidu
- ( ) Parella de fet/ casat amb una altra persona

3. Situació laboral durant el confinament *

- ( ) Només un treballava (vosté o l'altre progenitor)
- ( ) Ambdós treballavem (si escau)
- ( ) Cap
- ( ) Altre

3.1. Indiqui la modalitat de treball realitzada durant el confinament

- Presencial
- Teletreball
- Mixt Altres
-

4. On va passar la major part del confinament el vostre fill o la vostra filla? *

- A casa
- Amb l'altre progenitor (si escau)Altre
-

5. El seu fill ha conviscut amb els altres germans durant el confinament? (En cas de tenir-ne)

- Sí
- No

6. Ha mort algun familiar o conegut de l'infant degut a la Covid-19? *

- Sí
- No

Segona part

En aquesta part se'ls demanarà informació sobre els canvis canvis conductuals i emocionals que hagueu percebut i/o identificat en els vostres fills en determinades situacions durant el confinament.
Si us plau marqui per a cada situació amb quina freqüència aquesta passava ABANS de la pandèmia i amb quina freqüència va passar DURANT el confinament.

Per exemple, en la frase que diu: "Es queixa de mal de cap", si el seu fill o filla mai es queixava ABANS de la pandèmia, marqui "Mai" a la secció "ABANS de la pandèmia". I, si durant el confinament el seu fill o filla s'ha queixat alguns dies de mal de cap, marqui "Algunes vegades" a la secció "DURANT el confinament".

7. Queixar-se, sense raó aparent o més sovint de l'habitual, d'algun mal (mal de cap, mal depanxa, etc.) *

	Mai	Algunes vegades	Moltes vegades
ABANS de lla pandèmiia			
DURANT ell conffiinamentt			

8. Canvis en la gana (menjar més o tenir menys gana) *

	Mai	Algunes vegades	Moltes vegades
ABANS de lla pandèmiia			
DURANT ell conffiinamentt			

9. Problemes per dormir (no voler anar a dormir, li costa adormir-se, es desperta durant lanit, té malsons, etc), o molta son durant el dia *

	Mai	Algunes vegades	Moltes vegades
ABANS de lla pandèmiia			
DURANT ell conffiinamentt			

10. Falta de motivació, fins i tot per fer activitats que li agraden *

	Mai	Algunes vegades	Moltes vegades
ABANS de lla pandèmiia			
DURANT ell conffiinamentt			

11. Estar trist *

	Mai	Algunes vegades	Moltes vegades
ABANS de lla pandèmiia			
DURANT ell conffiinamentt			

12. Irritabilitat, mal geni. *

	Mai	Algunes vegades	Moltes vegades
ABANS de lla pandèmiia			
DURANT ell conffiinamentt			

13. Rebequeries, desobeir *

	Mai	Algunes vegades	Moltes vegades
ABANS de lla pandèmiia			
DURANT ell conffiinamentt			

14. Fer coses que havia deixat de fer (per exemple: fer-se pipí, anar al llit dels pares durant lanit, etc.) *

	Mai	Algunes vegades	Moltes vegades
ABANS de lla pandèmiia			
DURANT ell conffiinamentt			

15. Preocupar-se per tot o per coses que abans no li importaven *

	Mai	Algunes vegades	Moltes vegades
ABANS de lla pandèmiia			
DURANT ell conffiinamentt			

16. Preocupació per les tasques escolars *

	Mai	Algunes vegades	Moltes vegades
ABANS de lla pandèmiia			
DURANT ell conffiinamentt			

17. Problemes per concentrar-se, recordar coses o aprendre *

	Mai	Algunes vegades	Moltes vegades
ABANS de lla pandèmiia			
DURANT ell conffiinamentt			

18. Por a estar sol/a *

	Mai	Algunes vegades	Moltes vegades
ABANS de lla pandèmiia			
DURANT ell conffiinamentt			

19. Quin aspecte de la vida del vostre fill o la vostra filla creieu que s'ha vist MÉS afectat durant el període del confinament? *

- La seva salut física
- El seu benestar emocional o la seva salut mentalCrec
- que no hi ha hagut cap efecte negatiu

20. Heu utilitzat, buscat o se us ha proporcionat algun recurs o estratègia a casa per gestionarles emocions dels seus fills durant el confinament? Quin/a? Ha funcionat? *

Opcional: Voldríeu afegir alguna informació que consideri oportuna per a la investigació?

11.6. Annex 6: Enquesta administrada a les tutores

Estudi i reflexió sobre els efectes en la gestió emocional dels infants en context de pandèmia

Benvolgut, benvolguda,

Sóc la Marina Crusellas, estic realitzant un treball final de Màster, sota la temàtica de l'Educació i la gestió emocional, que pretén descobrir en quin punt es troben actualment les necessitats emocionals de l'alumnat (interpersonals i intrapersonals), a més d'obtenir informació sobre les tècniques per a la gestió i l'autoregulació de les diverses emocions ales aules i a casa.

L'11 de Març de 2020 l'OMS va realitzar una sèrie de declaracions on va decretar l'estat dePandèmia. Les raons remunten a què en les dues anteriors setmanes el nombre de casos de COVID-19 fora de la Xina es van multiplicar per 13, i el nombre de països afectats es va triplicar. Així doncs, les declaracions es van centrar al voltant de quatre punts clau. El primer, calia preparar-se i estar a punt; el segon, era, i segueix sent, primordial: detectar, protegir i tractar; el tercer, es busca reduir la transmissió; i quart, hem d'innovar i aprendre.

Un esdeveniment tan disruptiu genera diversos efectes en la salut de la població, sobretot en la salut mental. Moltes persones, no han sabut com afrontar aquesta situació d'emergència (Johnson, Saletti-Cuesta i Tumas, 2020). A més, prioritzant la salut física en aquests moments, han descuidat o no s'han parat a pensar la seva salut mental. Aquest fetens ha fet ser conscients que molts de nosaltres no disposem dels recursos per adquirir les habilitats i competències necessàries per aprendre a fer-ho, i molt menys ara.

Per conèixer el punt de vista del professorat sobre les conseqüències que aquest fet a provocat en l'educació emocional dels infants, us agrairem la vostra participació en aquesta enquesta, la qual garantirà el vostre anonimat, la confidencialitat i la protecció dedades.

En aquesta enquesta hi trobareu dues preguntes que tenen la intenció d'ajudar a conèixer les estratègies, metodologies o recursos oferits abans i després del confinament al vostrealumnat, en concret al vostre grup classe de 2n de primària.

La realització d'aquesta enquesta no us ocuparà més de 10 minuts.

1. Quines estratègies, metodologies o recursos heu treballat amb el vostre alumnat per ajudar-los a desenvolupar la seva intelligència emocional abans del confinament?

2. Quines estratègies, metodologies o recursos heu oferit al vostre alumnat per fer front a lesconseqüències de la Covid-19 sobre la seva intelligència emocional durant i després del confinament?

Opcional: Voldríeu afegir alguna informació que consideri oportuna per a la investigació?

11.7. Annex 7: Buidatge de les respostes de les enquestes administrades

11.7.1 Buidatge enquesta administrada a l'alumnat

1. Edat	2. Gènere	3. Algeria	Per què?	4.Tristesa	Per què?
7	Masculí	8	Perquè podia jugar amb la meva germana petita	2	No vaig estar gaire trist
7	Femení	1	Perquè no podia veure a les meves amigues	10	Perquè no podia sortir
7	Femení	5	Estava sola i a vegades venia una noia i jugava amb ella	4	Es va morir la tieta de la meva mare
8	Masculí	1	No podia sortir al carrer	10	Perquè es van morir les meves àvies
7	Masculí	6	A vegades podia anar al parc	3	Tenia temps per tot
8	Masculí	5	No havia de fer deures	2	Em podia contagiar de la Covid-19
7	Masculí	1	No estava content	10	No podia sortir de casa
7	Femení	1	No podia veure a les meves amigues	10	Perquè no podia sortir de casa i no podia anar a l'escola
7	Masculí	6	Podia jugar i mirar la tele	9	No volia que es morís tanta gent i no volia estar tants dies tancat a casa
8	Masculí	3	Podia jugar a casa	4	Perquè estavem confinats
7	Femení	4	Perquè algunes coses em van fer feliç quan ens van dir que ens podiem desconfinar i anar al cole	4	Vaig estar trista quan vaig saber això del Covid i també quan no podiem anar a l'escola
7	Femení	1	No veia als amics	10	No veia als amics
7	Femení	3	No molt	7	Perquè no podia sortir fora
7	Femení	3	No em sentia bé	7	Estava molt trista amb el que passava
7	Femení	4	Perquè no em va agradar quedar-me a casa, volia anar a l'escola	10	No em va agradar quedar-me a casa
8	Masculí	1	No m'agradava no veure els meus amics	10	No he pogut veure els meus amics
7	Masculí	1	No em va agradar estar confinat	10	Es va morir l'àvia
7	Masculí	2	No em vaig divertir gaire	10	Es va morir la nostre àvia
7	Femení	2	No m'ho he passat bé	8	Perquè no podíem fer res
8	Femení	3	No m'ho passava bé	8	Volia tornar a l'escola

5. Por	Per què?	6. Avorriment	Per què?
4	Perquè podia agafar el virus	2	Jugava
7	Tenia por d'agafar la Covid	1	Perquè em deixaven la tablet
1	Mirava pelis de por però m'agradaven	4	Perquè estava sola
10	Per agafar el Covid	10	No tenia res a fer
4	Per si havíem d'estar més dies a casa	1	Perquè disfrutava
5	Em podia contagiar de la Covid	8	Perquè no podia sortir de casa meva
7	Tenia por perquè no savia si agafaria la Covid-19	10	No tenia res a fer
7	No savia què passaria	1	Perquè podia mirar la tele
1	No savia de què tenir por	1	Perquè podia jugar i mirar la tele
5	Tenia por d'agafar la Covid-19	10	No podiem sortir de casa
1	Només una mica perquè no savia que passaria després de confinar-nos	9	Em vaig avorrir molt perquè no savia que fer en comptes d'anar a l'escola
2	No tenia gaire por	1	Vaig fer moltes coses
8	Perquè vaig estar amb contacte amb una persona positiva	2	A vegades no savia què fer
10	No savia que passaria ni que faria, no savia res	9	No podia veure a les meves amigues
10	No savia si passaria el meu cumple sola	9	No savia que fer
7	Em pensava que tindria Covid	10	No savia que fer
10	Tenia por per si agafava el Covid-19	10	No tenia res a fer
9	No savia si agafariem el Covid	4	No teniem res a fer
6	No savia què passaria	9	M'avorria molt

7. Ràbia	Per què?	8. Preocupació	Per què?
4	Em molestaven una mica	6	Perquè no podia estar amb els meus amics
10	No podia veure a ningú	5	Tenia por que algú es morís
6	Perquè no podia veure els meus cosins	5	Pel Covid-19
10	Perquè es morien inocents	10	Perquè hi havia el Covid-19 al món
7	Perquè no podia veure els meus companys	2	Perquè no no savia que passaria
10	Perquè es va morir el meu avi per culpa de la Covid-19	9	Perquè es podia morir tot el món
10	Perquè s'ha mort molta gent	10	Perquè hi havia la Covid-19 al món i no sabia si es moririen els avis
10	No podia veure a les meves amigues	5	No savia què passaria
10	Perquè no podia veure als avis i els tiets i a més volia que s'acabés ja	1	Savia que la meva familia no l'agafaria
7	Perquè no m'agradava estar a casa	1	Em pensava que passaria i s'acabaria ràpid
10	Em vaig enfadar perquè no podia veure als amics, cosins, a altre gent i pel Covid	7	No savia què passaria després del confinament
10	No podia sortir	4	Perquè no podia veure a la meva millor amiga
7	Perquè no podia veure a la meva millor amiga	4	Per si jo tenia el Covid
10	Tenia molta ràbia perquè ens havien de confinar	10	Em preocupava molt tot
3	NO	3	No savia què passaria
3	He estat enfadat perquè estavem confinats		No savia quan ens deixarien sortir
10	Perquè s'ha mort molta gent	10	Perquè hi ha el Covid.
9	No podia sortir a jugar	7	Perquè no savia quan podriem sortir
9	No podia veure a les amigues	7	No sabia com acabaria tot
9	Volia veure a les meves amigues	9	No savia si agafaria Covid-19

9.

10. Explica què significa el teu dibuix.
Estava trist perquè no podia baixar al carrer i content perquè quan va acabar si que podia
No podia veure a ningu
Estava trista perquè no podia veure els amics.
Quan dos amics no es podien veure
Estava trist per no poder veure els meus companys
La mort del meu avi
Quan no podiem estar amb els amics
Gràcies al Covid podia veure els cosins i la familia
Que no podia sortir però podia jugar i mirar la tele
No podia sortir de casa ni veure els amics
Recordo que estava trista perquè no podia veure a les persones que estimava
El meu dibuix representa quan estava confinada
Podia fer el que volia però gaire estona m'avorria si estava tancada a casa
És un cor trencat perquè no em sentia bé
Si plovia m'agradava quedar-me a casa
Quan he estat confinat he jugat amb els pares
Quan no podiem sortir
Quan estavem tancats a casa
És quan estavem junts mirant una peli
Volia que tot tornés a estar bé

11.7.2. Buidatge enquesta administrada als progenitors

1. Nombre de fills	2. Estat civil del progenitor representant durant el confinament	3. Situació laboral durant el confinament	3.1. Indiqui la modalitat de treball realitzada durant el confinament
2	Casat amb l'altre progenitor	Només un treballava (vosté o l'altre progenitor)	Presencial
1	Casat amb l'altre progenitor	Ambdós treballavem (si escau)	Mixt
1	Casat amb l'altre progenitor	Ambdós treballavem (si escau)	Presencial
2	Casat amb l'altre progenitor	Ambdós treballavem (si escau)	Teletreball
1	Casat amb l'altre progenitor	Ambdós treballavem (si escau)	Mixt
1	Separat sense parella	Només un treballava (vosté o l'altre progenitor)	Presencial
2	Casat amb l'altre progenitor	Ambdós treballavem (si escau)	Mixt
2	Casat amb l'altre progenitor	Ambdós treballavem (si escau)	Teletreball
1	Casat amb l'altre progenitor	Ambdós treballavem (si escau)	Teletreball
2	Parella de fet/ casat amb una altra persona	Ambdós treballavem (si escau)	Teletreball
3	Casat amb l'altre progenitor	Ambdós treballavem (si escau)	Mixt
2	Casat amb l'altre progenitor	Ambdós treballavem (si escau)	Mixt
2	Casat amb l'altre progenitor	Ambdós treballavem (si escau)	Presencial
2	Casat amb l'altre progenitor	Ambdós treballavem (si escau)	Mixt
3	Casat amb l'altre progenitor	Només un treballava (vosté o l'altre progenitor)	Presencial
1	Casat amb l'altre progenitor	Ambdós treballavem (si escau)	Mixt
2	Casat amb l'altre progenitor	Ambdós treballavem (si escau)	Teletreball
2	Casat amb l'altre progenitor	Ambdós treballavem (si escau)	Mixt
1	Casat amb l'altre progenitor	Ambdós treballavem (si escau)	Mixt
2	Casat amb l'altre progenitor	Ambdós treballavem (si escau)	Teletreball

4. On va passar la major part del confinament el vostre fill o la vostra filla?	5. El seu fill ha conviscut amb els altres germans durant el confinament?	6. Ha mort algun familiar o conegut de l'infant degut a la Covid-19?
A casa	Sí	No
A casa		No
A casa		Sí
A casa	Sí	No
A casa		No
A casa		Sí
A casa	Sí	No
A casa	Sí	No
A casa		No
A casa	Sí	No
A casa	Sí	No
A casa	Sí	No
Altre	Sí	No
A casa	Sí	No
A casa	Sí	No
A casa		No
A casa	Sí	Sí
A casa	Sí	No
A casa		No
A casa	Sí	Sí

7. Queixar-se, sense raó aparent o més sovint de l'habitual, d'algun mal (mal de cap, mal de panxa, etc.) [ABANS de la pandèmia]	7. Queixar-se, sense raó aparent o més sovint de l'habitual, d'algun mal (mal de cap, mal de panxa, etc.) [DURANT el confinament]
Algunes vegades	Algunes vegades
Mai	Mai
Mai	Mai
Mai	Mai
Mai	Algunes vegades
Mai	Mai
Mai	Mai
Mai	Mai
Mai	Mai
Algunes vegades	Algunes vegades
Mai	Mai
Algunes vegades	Algunes vegades
Mai	Mai
Algunes vegades	Mai
Algunes vegades	Moltes vegades
Algunes vegades	Moltes vegades
Mai	Mai
Mai	Algunes vegades
Mai	Algunes vegades
Mai	Mai

8. Canvis en la gana (menjar més o tenir menys gana) [ABANS de la pandèmia]	8. Canvis en la gana (menjar més o tenir menys gana) [DURANT el confinament]
Algunes vegades	Algunes vegades
Mai	Mai
Mai	Mai
Mai	Moltes vegades
Mai	Mai
Algunes vegades	Algunes vegades
Algunes vegades	Algunes vegades
Mai	Mai
Mai	Mai
Mai	Mai
Mai	Algunes vegades
Algunes vegades	Algunes vegades
Algunes vegades	Algunes vegades
Mai	Mai
Mai	Algunes vegades
Mai	Mai
Mai	Mai
Mai	Mai
Mai	Mai
Mai	Mai

9. Problemes per dormir o molta son durant el dia [ABANS de la pandèmia]	9. Problemes per dormir o molta son durant el dia [DURANT el confinament]
Algunes vegades	Algunes vegades
Algunes vegades	Algunes vegades
Mai	Mai
Mai	Algunes vegades
Mai	Algunes vegades
Mai	Mai
Mai	Mai
Algunes vegades	Algunes vegades
Mai	Moltes vegades
Mai	Mai
Mai	Mai
Mai	Mai
Algunes vegades	Algunes vegades
Mai	Mai
Algunes vegades	Algunes vegades
Mai	Algunes vegades
Mai	Mai
Mai	Algunes vegades
Mai	Mai
Mai	Mai

10. Falta de motivació, fins i tot per fer activitats que li agraden [ABANS de la pandèmia]	10. Falta de motivació, fins i tot per fer activitats que li agraden [DURANT el confinament]
Algunes vegades	Algunes vegades
Mai	Algunes vegades
Algunes vegades	Algunes vegades
Mai	Moltes vegades
Mai	Mai
Mai	Mai
Algunes vegades	Algunes vegades
Algunes vegades	Algunes vegades
Mai	Mai
Mai	Mai
Mai	Algunes vegades
Mai	Algunes vegades
Mai	Mai
Mai	Mai
Mai	Algunes vegades
Algunes vegades	Algunes vegades
Mai	Mai
Algunes vegades	Moltes vegades
Mai	Algunes vegades
Mai	Mai

11. Estar trist [ABANS de la pandèmia]	11. Estar trist [DURANT el confinament]	12. Irritabilitat, mal geni. [ABANS de la pandèmia]	12. Irritabilitat, mal geni. [DURANT el confinament]
Mai	Mai	Mai	Mai
Mai	Algunes vegades	Algunes vegades	Algunes vegades
Mai	Mai	Mai	Mai
Mai	Algunes vegades	Mai	Algunes vegades
Mai	Mai	Mai	Mai
Algunes vegades	Algunes vegades	Algunes vegades	Algunes vegades
Mai	Algunes vegades	Algunes vegades	Algunes vegades
Mai	Mai	Mai	Mai
Mai	Algunes vegades	Mai	Algunes vegades
Mai	Mai	Algunes vegades	Algunes vegades
Mai	Algunes vegades	Mai	Mai
Mai	Mai	Algunes vegades	Algunes vegades
Algunes vegades	Algunes vegades	Algunes vegades	Algunes vegades
Mai	Mai	Mai	Mai
Algunes vegades	Algunes vegades	Mai	Algunes vegades
Algunes vegades	Algunes vegades	Mai	Mai
Mai	Mai	Mai	Mai
Algunes vegades	Algunes vegades	Mai	Mai
Algunes vegades	Algunes vegades	Mai	Mai
Mai	Mai	Mai	Mai

13. Rebequeries, desobeir [ABANS de la pandèmia]	13. Rebequeries, desobeir [DURANT el confinament]	14. Fer coses que havia deixat de fer [ABANS de la pandèmia]	14. Fer coses que havia deixat de fer [DURANT el confinament]
Algunes vegades	Algunes vegades	Mai	Mai
Algunes vegades	Algunes vegades	Mai	Mai
Mai	Mai	Mai	Mai
Mai	Algunes vegades	Mai	Algunes vegades
Mai	Algunes vegades	Mai	Mai
Mai	Algunes vegades	Algunes vegades	Algunes vegades
Algunes vegades	Algunes vegades	Mai	Algunes vegades
Algunes vegades	Algunes vegades	Mai	Algunes vegades
Mai	Mai	Mai	Moltes vegades
Algunes vegades	Algunes vegades	Mai	Mai
Mai	Algunes vegades	Mai	Mai
Algunes vegades	Algunes vegades	Algunes vegades	Algunes vegades
Algunes vegades	Algunes vegades	Mai	Mai
Mai	Mai	Mai	Mai
Algunes vegades	Algunes vegades	Mai	Mai
Algunes vegades	Algunes vegades	Mai	Algunes vegades
Mai	Mai	Mai	Mai
Mai	Algunes vegades	Mai	Mai
Mai	Algunes vegades	Mai	Mai
Mai	Mai	Mai	Mai

15. Preocupar-se per tot o per coses que abans no li importaven [ABANS de la pandèmia]	15. Preocupar-se per tot o per coses que abans no li importaven [DURANT el confinament]
Mai	Algunes vegades
Algunes vegades	Algunes vegades
Mai	Mai
Algunes vegades	Algunes vegades
Mai	Mai
Mai	Algunes vegades
Algunes vegades	Algunes vegades
Mai	Mai
Mai	Moltes vegades
Mai	Mai
Mai	Moltes vegades
Algunes vegades	Algunes vegades
Algunes vegades	Algunes vegades
Mai	Mai
Mai	Mai
Mai	Mai
Mai	Mai
Mai	Mai
Mai	Algunes vegades
Mai	Mai

16. Preocupació per les tasques escolars [ABANS de la pandèmia]	16. Preocupació per les tasques escolars [DURANT el confinament]
Mai	Mai
Mai	Mai
Mai	Mai
Algunes vegades	Mai
Mai	Mai
Algunes vegades	Algunes vegades
Algunes vegades	Mai
Algunes vegades	Mai
Mai	Mai
Mai	Mai
Moltes vegades	Moltes vegades
Algunes vegades	Algunes vegades
Mai	Mai
Mai	Mai
Mai	Mai
Mai	Mai
Mai	Mai
Mai	Mai
Mai	Mai
Mai	Mai

17. Problemes per concentrar-se, recordar coses o aprendre [ABANS de la pandèmia]	17. Problemes per concentrar-se, recordar coses o aprendre [DURANT el confinament]
Algunes vegades	Algunes vegades
Mai	Mai
Mai	Mai
Mai	Mai
Mai	Mai
Mai	Algunes vegades
Mai	Algunes vegades
Algunes vegades	Algunes vegades
Mai	Mai
Algunes vegades	Algunes vegades
Mai	Mai
Mai	Mai
Mai	Mai
Mai	Mai
Mai	Mai
Algunes vegades	Algunes vegades
Mai	Mai
Mai	Mai
Mai	Mai
Mai	Mai

18. Por a estar sol/a [ABANS de la pandèmia]	18. Por a estar sol/a [DURANT el confinament]	19. Quin aspecte creieu que s'ha vist MÉS afectat durant el període del confinament?
Algunes vegades	Algunes vegades	El seu benestar emocional o la seva salut mental
Mai	Mai	Crec que no hi ha hagut cap efecte negatiu
Algunes vegades	Algunes vegades	Crec que no hi ha hagut cap efecte negatiu
Mai	Mai	El seu benestar emocional o la seva salut mental
Mai	Algunes vegades	El seu benestar emocional o la seva salut mental
Algunes vegades	Algunes vegades	El seu benestar emocional o la seva salut mental
Mai	Mai	El seu benestar emocional o la seva salut mental
Mai	Moltes vegades	La seva salut física
Mai	Algunes vegades	El seu benestar emocional o la seva salut mental
Mai	Mai	Crec que no hi ha hagut cap efecte negatiu
Algunes vegades	Algunes vegades	El seu benestar emocional o la seva salut mental
Algunes vegades	Algunes vegades	Crec que no hi ha hagut cap efecte negatiu
Algunes vegades	Moltes vegades	El seu benestar emocional o la seva salut mental
Mai	Mai	Crec que no hi ha hagut cap efecte negatiu
Algunes vegades	Algunes vegades	El seu benestar emocional o la seva salut mental
Algunes vegades	Moltes vegades	El seu benestar emocional o la seva salut mental
Mai	Mai	Crec que no hi ha hagut cap efecte negatiu
Mai	Mai	El seu benestar emocional o la seva salut mental
Mai	Mai	El seu benestar emocional o la seva salut mental
Mai	Mai	Crec que no hi ha hagut cap efecte negatiu

20. Heu utilitzat, buscat o se us ha proporcionat algun recurs o estratègia a casa per gestionar les emocions dels seus fills durant el confinament? Quin/a? Ha funcionat?
Els de l'escola.
No
No
Hem intentat explicar la situació amb naturalitat i sense escarafalls, estant units i buscant alegries i positivisme davant la complexitat.
No
Hemos intentado hablar y conversar más
Parlar amb ells, explicar-los la stuació i intentar tranquilitzar-los, no fer-los agafarpor sobre la Covid-19.
Els recursos eren intentar seguir horaris, fins i tot distingint entre setmana i cap de setmana. Buscar algunes activitats, però també deixar-los fer allò que els venia de gust. La casa on vivim també ha ajudat al benestar de la família i el fet que no hi hagués casos de Covid a prop ni cap mort també.
Parlar amb la psicòloga encara que durant el confinament no va funcionar molt bé ja que va ser telemàticament.
No
No
No
Si han preguntat o mostrat inquietuds hem intentat respondre de manera planera per tal que ho entenguin i amb total naturalitat
No. La veritat és que ens ha sorpés molt les respostes de la nostra filla ja que al demanar-li que ens expliqués com es sentia, no ho feia, reia i ens deia que eren "exagerades". No hem notat cap canvi de comportament preocupant, els infants s'han adaptat molt millor que alguns adults.
No
No
No
No
No
No

Opcional: Voldríeu afegir alguna informació que consideri oportuna per a la investigació?
Crec que és important el context, l'entorn. En el nostre cas vivim en una casa amb jardí on vam poder jugar, passejar i a l'estiu banyar-nos, per tant, ens va facilitar una mica més la situació.
La part positiva del confinament és que ens ha permès la possibilitat de poder estar molta estona junts.

11.7.3. Buidatge enquesta administrada a les tutores

1. Quines estratègies, metodologies o recursos heu treballat amb el vostre alumnat per ajudar-los a desenvolupar la seva intel·ligència emocional abans del confinament?
Videotrucades amb les families per apropar-nos a ells i conèixer millor l'alumnat en context domèstic.
Explicar la situació, conversar i mostrar videos recomanats sobre que era la Covid-19, com rentar-se les mans, distància, mascareta, etc.

2. Quines estratègies, metodologies o recursos heu oferit al vostre alumnat per fer front a les conseqüències de la Covid-19 sobre la seva intel·ligència emocional durant i després del confinament?
Durant el confinament s'ha realitzat un feed-back continuat i després s'han ofert espais i recursos per ajudar-los a expressar i treballar les seves emocions i els seus sentiments.
Durant el confinament s'han realitzat connexions amb tota la classe, converses sobre la situació, compartir fotos d'activitats escolars, propostes d'activitats durant el dia a través de calendaris i horaris que marquéssin estones d'activitats físiques, estudi, relaxació, esbarjo, ajuda en tasques familiars, etc. Després s'ha intentat en tot moment verbalitzar agraïments als que ens han cuidat (metges, familiars, etc.), tenir conversa sobre el tema, jocs de cohesió, activitats d'ecologia emocional, dibuixar s'han sentit, importància de les mesures sanitàries, distància de seguretat, etc.

Opcional: Voldríeu afegir alguna informació que consideri oportuna per a la investigació?
En alguns alumnes ens ha costat comunicar-nos per falta de recursos, i sovint, eren els que més ho necessitaven.